

תפ"ח 24510/09 - מדינת ישראל נגד ראיי גורבאן

בית המשפט המחוזי בחיפה
תפ"ח-15-09-24510 מדינת ישראל נ' גורבאן

בפני הרכב כב' השופטים:	
רון סוקול, סגן נשיא [אב"ד]	
תמר שרון- נתנאל	
רונית بش	
המאשימה	מדינת ישראל
ג' עו"ד צ' נמירובסקי מפרקליות מחוז חיפה (פלילי)	ע"י ראיי גורבאן
נגד	
הנאשם	ע"י ב"כ עווה"ד ש' בלומנפולד

הכרעת דין

השופט רון סוקול:

1. ביום 31/07/2015 בשעות הערב ישב המנוח ראמי אסקנדר עמאש ז"ל ביחד עם חברו דיאב זait ס' ליד שולחן בית הקפה של נادر לוטפי במרכז הכפר ג'סר א-זרקא. בסביבות השעה 19:00 הגיע לבית הקפה אדם לבוש שחורים, רעל פנים, עוטה כפפות על ידי וידו אקזח. אותו אדם התקרבת לעבר השולחן לידיו ישבו המנוח ודיאב זait, והחל לירות לעבר המנוח. המנוח וחברו החלו להימלט כשרעול הפנים רודף אחרי המנוח ויורה לעברו.
2. לאחר שירה ופגע במנוח, נמלט היורה מהמקום, רץ אל עבר סמטה סמוכה והתרכח עד שנעלם. כתוצאה מהיר נפגע המנוח בגפיו, במוחתו ובראשו. המנוח פונה לבית החולים וכעבור מספר ימים בהם היה מחוסר הכרה, נפקח את נשמתו. גם עוברת אורח שהלכה ברחוב סמוך לבית הקפה, הגב' זהיה עמאש, נפגעה מהיר.
3. בכתב האישום בתיק זה טענת המאשימה כי הנאשם, ראיי ג'ורבאן, הוא רעל הפנים שירה במנוח ונמלט מהזירה. לטענת המאשימה, הנאשם הגיע לבית הקפה בכוונה לגרום למותו של המנוח על רקע סכסוך קודם בין המנוח ואחיו.

בכתב האישום מוחסנות לנאים עבירות של רצח בכוונה תחילה, עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ג-1977, עבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמורות, עבירה לפי סעיף 333 ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, עבירות בנסק לפי סעיף 144(א) -(ב), ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, ושיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

4. הנאשם כפר בתשובתו בכל המិוחס לו וטען כי במועד האירוע היה במקום אחר, בבית דודו בשם חמודי ג'ורבאן (להלן: חמודי).

תמצית המשפט

5. היורה רעל הפנים, שהגיע לבית הקפה, לא הסיר במקום את הכיסוי מעל פניו ועל כן איש מושבי בית הקפה ועובדיו האורח ברחוב לא זיהה אותו. בידי המאשימה אין עדות ישירה בדבר זהותו של היורה. את זהותו של הנאשם כמו שהגיע לבית הקפה וביצע את הירוי שהרכיבן למותו של המנוח מבשתת המאשימה בעיקר על ראיות נסיבותות. המאשימה מציגה פאלzel של ראיות נסיבותיות שהרכבתן ייחדי יוצרת תמונה מלאה של התறחשויות, המצביעת לכואורה על הנאשם ומהיבת לטענתה את המסקנה כי הנאשם הוא שגרם למותו של המנוח ולפצעתה של הגב' עמאש.

6. כדי לבסס את טענותה, מבקשת המאשימה לציר בפנינו את מסלול הגעתו של היורה לזרה ומסלול בריחתו ממנה. לטענה, יש בידה ראיות המזהות את הנאשם בחלקים רבים של המסלול.

המאשימה טוענת כי הנאשם הגיע לזרת האירוע ברכב מסווג פורד פוקוס, נהוג על ידי עмар ג'ורבאן. עмар ג'ורבאן, כך טוען, הוריד את הנאשם מרכבו בסמיטה הסמוכה לבית הקפה דקוט ספורות לפני שאירע הירוי.

עוד מצביעת המאשימה על עדויות וראיות בדבר מסלול הבריחה של היורה. בין היתר מפנה המאשימה לעדותם של מוחמד עמאש, המכונה חמוצה, אשר ראה את היורה נמלט ממקום הירוי ועקב אחורי עד לביתו של מוחמד זיאיט ז"ל. לגרסת המאשימה, כאשר הגיע היורה לחצר ביתו של מוחמד זיאיט, הוא הוריד את כיסוי הפנים ואת חולצת הטרנינג אותה לבש. חמוצה מסר את כיסוי הפנים ואת האקדח לחמוצה (ראו עמ' 36 לפרטוקולים; ת/161 עמ' 2). המאשימה מפנה לעדותם של מוחמד זיאיט ולעדותם של בני משפחתו אשר היו עמו אשר זיהו את הנאשם כמו שהגיע לחצר ביתם. בהמשך ביקש הנאשם את מכשיר הטלפון מזיאיט, התקשר לחבר וביקש שיגיע לאספו. כעבור זמן קצר הגיע למקום אדם בשם דיב ג'ורבאן (גיסו של הנאשם) עם רכבו, אסף את הנאשם והתרחק עמו מהמקום.

7. את חולצת הטרנינג שלבש השאיר הנאשם אצל זיאיט, שביקש מבנו, מ', להשליכה - וכך עשה. הנשך ששימש לירוי לא אותר ואין ראיות פורנזיות היכולות לקשור את היורה לביצוע הירוי.

8. המאשימה מבקשת לשכנע כי די בראיות בדבר הגעת הנאשם לזרה, בראיות על מסלול הבריחה, זהותו של הנאשם על ידי חמוצה ועל ידי בני משפחחת זיאיט, וקיומו של המנייע, כדי להצביע ללא כל ספק, על הנאשם כמו שהיא גורם למותו של המנוח ולפצעת הגב' עמאש.

9. הנאשם טוען מנגד כי לא היה מעורב בכלל דרך שהוא בירוי. לדבריו, בעת הירוי היה במקום אחר וישב עם קרוביו משפחה בביתו של בן דודו חמודי. הנאשם טוען כי העדות המכרעת המזהה אותו כמו שהיא היא עדותם של מוחמד זיאיט

ז"ל. לגרסתו, אין לתת אמון בעדותו של עד זה, אשר ככל הנראה היה מעורב בעצמו בביצוע הירוי, וביקש להפليل את הנאשם כדי להוכיח אחראיתו. הנאשם מצביע על סתיות רבות בעדויותיהם של כל אחד מудי התביעה הקושרים אותו לביצוע הירוי ולמסלול הבדיקה של היורה. הנאשם כופר גם במניע הנטען וטען כי לא היה כל סכוסר בין לו לבין המנוח. הנאשם טוען גם כי הtagלו מחדלים רבים בחקירה האירוע על ידי משטרת ישראל, וכי לו היו החוקרים משלימים את החקירה - הייתה מתבררת חפותו.

10. את דינונו נפתח במספר העורות מקדמיות על קביעת מצאים ועובדות על פי ראיות נסיבתיות. לאחר מכן נבחן את ראיות התביעה בנוגע לכל אחד מחלקי מסלול ההגעה וההימלטות של היורה מהזירה; את ראיות ההגנה בדבר מקום הימצאו של הנאשם, ולבסוף נבחן האם יש די בראיות שהוצעו כדי לקבוע את אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר.

על ראיות נסיבתיות

11. המאשימה מבקשת לקבוע כי הנאשם הוא שביצע את הירוי בתבוסס על מארג של ראיות נסיבתיות המצביעות יחדיו על הנאשם כמבצע הירוי.

ראייה נסיבתית נבדלת מהראיה הישירה בכך שהיא אינה מוכיחה במישרין עובדה מהעובדות השניות במחלוקת והדרושים להכרעה, אלא כואה בהוכחת "נסيبة" שעל פיה ניתן להסיק את דבר קיומה של אותה "עובדת" שנייה במחלוקת (ע"פ 9372/03 ויזל נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(1) 745 (2004)). הליך קביעת הממצא העובדתי הדרוש להכרעה נעשה בדרך של הסקת מסקנה הגיונית מן הנסיבות שהוצעו (ע"פ 5928/99 גולדסון נ' מדינת ישראל 5 (01/09/2005); ע"פ 6101/16 עוד נ' מדינת ישראל (28/06/2017); ע"פ 6371/05 וגנץ נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (07/10/2006)).

12. הליך הסקת המסקנה מהראיות הנסיבתיות הוא תלת שלבי. בע"פ 6101/16 הנ"ל, פסקה 37 נאמר:

בהתאם להלכה הפסקה, בחינתן של ראיות נסיבתיות לשם הרשות אדם בפלילים מתבצעת על-פי מתודה תלת-שלבית: בשלב הראשון, בדומה לבחינה הנעשית ביחס לראייה ישירה, נבחנת כל ראייה נסיבתית בפני עצמה בהיבטי עצמותה, מהימנותה ודויותה, על מנת לקבוע אם יש ניתן להשתתת עליה ממצא עובדתי; בשלב השני, נבחן מארג הראיות כולה לצורך קביעת אם יש בו כדי לבסס מסקנה מפלילה אפשרית ייחידה נגד הנאשם ביצוע העבירה. הסקת המסקנה המפלילה נעשית בתבוסס על המכשול הריאתי, בהתאם לניסיון החפים, על סמך השכל הישר, ואין הכרח כי כל אחת מהראיות הנסיבתיות בפני עצמה, לבדה, תבסס את הרשות הנאשם; בשלב השלישי, על בית המשפט לבחון אם קיים הסבר חלופי אשר יכול לשולח את המסקנה המפלילה העומדת נגד הנאשם,DOI בכך שהסביר החלופי יותר ספק סביר באשר למסקנה המפלילה. ודוק - על ההסבר החלופי להתבסס על מכשול הראיות בתיק, להיות הגיוני, ולא הסבר מאולץ או תאורתני. ברגע, נתן הבאת ההסבר החלופי רובץ על כתפי הנאשם, אם כי מדובר בנטול טקטי בלבד; ועל בית המשפט לבחון בעצמו את התקיימותם של הסברים

אפשרים חלופים למסקנה המפלילה נגד הנאשם. רק לאחר שבית המשפט העמיד זו מול זה, את המסקנה המפלילה אל מול התרחיש החלופי שהועלה, בちなみ היטב, והגע לככל החלטה כי המסקנה היחידה המתישבת עם חומר הראות בתיק היא המסקנה המפלילה נגד הנאשם - פטחה הדרך להרשותה (ע"פ 13/6392 מדינת ישראל נ' קרייאף, פסקאות 95-118 (21.01.15)).

13. המבחן התלת שלבי מחייב אותנו לבחון תחילת את כל אחת ואחת מהראיות הנסיבתיות, לקבוע את אמינותה ומהימנותה, ולהכריע מהן "הנסיבות" שהוכחו. רק לאחר מכן נדרש הлик של הסקת מסקנות ממאגר ה"נסיבות" שuberו את מסנתת המהימנות בשלב הראשון. ודוקו, לא נדרשת הסקת מסקנות מכל ראייה נסיבית ששלעצמה, אלא הסקת המסקנות תעשה מתוך התבוננות כוללת על שלל הראות הנסיבתיות. במסגרת זו נבחן האם הריאות הנסיבתיות מתישבות זו עם זו, האם יש נסיבות הפוגמות במסקנה, האם יש הסבר חלופי לכל נסיבה, האם ההסברים מחזקים את המסקנה המשותפת. רק לאחר שנקבע את העובדות, כפי שהוסקו מהראיות הנסיבתיות, علينا לבחון האם קיימים הסבר חלופי למסקנה המפלילה; קרי, האם הובאו ראיות ישרות או נסיבות שמתילות ספק סביר במסקנה המפלילה.

נציין כי ראיות נסיבתיות יכולות לשמש כראיות להוכחת כל אחד ממרכבי העבירה המשמשים להכרעה, בין אם מדובר בזיהוי מבצע העבירה, בין אם מדובר בנסיבות העבודה של העבירה, ובין אם מדובר בסוד הנפשי הדרוש להרשותה (ראו לעניין ראייה נסיבתית לזיהוי המבצע, ע"פ 6371/05 הנ"ל; ע"פ 323/84 שriskiy נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(3) 505 (1985); ע"פ 420/81 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 29 (1982); יעקב קדמי על הריאות כרך שלישי (תש"ע-2009) 1241).

14. מ解释נו את ההלכות, נלך גם אנו לאורן, ונתחיל את הדיון בבחינת הריאות השונות וקביעת העבודות הרלוונטיות להוכחת הנסיבות. לאחר מכן נבחן מהי המסקנה העבודהית בנוגע לאים מיוחסים לנ宴ם, הנלמדת משלל הנסיבות שהוכחו. נפתח את הדיון בראיות בדבר הגעתו של הנאשם למקום ביצוע הירוי בסמוך לפניו הירוי.

ההגעה למקום הירוי

15. אירע הירוי התרחש במרכז הכפר ג'סר-א-זרקה (להלן: הכפר) בסמוך לבית הקפה של נادر לוטפי (להלן: בית הקפה). המנוח וחבבו דיאב זאיט הגיעו לבית הקפה בשעה 18:28 (ת/144 א' ו-ת/68) (בעניין זה יודגש כי לפי המזכיר ת/144 קיימ הפרש זמן בין השעה המופיעה במחשבון מצלמת האבטחה לזמןאמת, השעה המצוינת לעיל היא אכן אמת). השניים ישבו ליד שולחן של בית הקפה שהיה מוצב על המדרכה (ת/68 תמונה מס' 2, 8 ועדות דיאב ת/238).

16. כעבור זמן קצר, בשעה 19:01 לערך, הגיע הרכב פורד פוקוס בצבע כסוף לכיכר הסמוכה לבית הקפה (להלן: רכב הפורד). הרכב נצפה במצלמת האבטחה מגע מכיוון צפון ופונה ימינה לסמטה הסמוכה לבית הקפה (ת/144 א', ת/68 תמונה 4, 9, ת/63, ת/65). על הרכב נראה סימנים מיוחדים, בהם וילון בחלון האחורי ומדבקה לבנה.

17. מיד לאחר מכן בשעה 19:01 נראה במצלמות האבטחה (ת/144, ת/65) אדם, לבוש שחורים, רעל פנים,

ויצא מאותה סמטה אליה נכנס רכב הפורד. העדה הגב' סועadj עמאש העידה כי ראתה אדם רעל פנים עובר ליד ביתה. רעל הפנים סימן לה עם אצבעו להיות בשקט ומהshire בדרכו לכיוון בית הקפה (ת/183ב', עמ' 27-28). בעבר זמן קצר שמעה יריות (נעיר כי בשלבים אחרים של העדות הכחישה העדה כי רעל הפנים עשה סימן כלשהו).

רעל הפנים הגיע לבית הקפה והחל לירות לכיוונו של המנוח. המנוח נצפה במצלמות בורח לכיוון דרום עד שנפגע ונפל (ת/68, תמונה 6, ת/144א', עדות דיאב ת/238).

18. לgresת המאשימה, מי שהביא את הנאם לזרת האירוע ברכב הפורד היה עмар ג'ורבן (להלן: עмар). המאשימה מסתמכת על העובדה כי רכב הפורד שנצפה הוא הרכבו של עмар ועל הودאותו של עмар.

מהראיות מתברר כי ביום 04/08/2015, במהלך סיור של שוטרי תחנת זיכרון יעקב, אותר רכב מסווג פורד פוקס הדומה לרכב הפורד שנצפה במצלמות האבטחה בזירת האירוע. בבדיקה התברר כי הרכב הוא בעלות של מר עмар ג'ורבן. בעקבות זאת הגיעו השוטרים לעмар ועצרו אותו (ת/152).

19. עмар מסר מספר גרסאות שונות בחקירהו ובעדותו בבית המשפט. בחלקן אישר כי הסיע את הנאם ברכב הפורד ובחלקן הכחיש זאת.

עם זאת, כבר בהודעתו הראשונה, מיום מעצרו (04/08/2015, שעה 16:03, ת/200) אישר עмар כי הוא בעל רכב הפורד וכי ביום האירוע נסע עם רכבו בכפר. עмар אישר גם כי עבר במרקץ הכפר, ליד בית הקפה. לדבריו: "אני נסעתי לכיוון המסגד ואני נכנסתי אחרי המסגד, פניתי ימינה [...] בפניה יש בית קפה של משפחת לוטפי" (שם, עמ' 2 שורות 7-8). דברים דומים המאושרים את העובדה כי עבר עם רכב הפורד במרקץ הכפר ליד בית הקפה נאמרו על ידי גם בהודעות נוספות (ת/201 עמ' 2, הודהה מיום 16/08/2015, ת/202 עמ' 2, הודהה מיום 20/08/2015, ת/203, ת/204, ת/205).

umar אישר בחקירהו כי הרכב שנצפה צולם במצלמות האבטחה (הצילום סומן ת/202ג') זהה לרכב שבבעלותו (ת/203 עמ' 2 ש' 16, ת/205 עמ' 2 ש' 25).

20. בכל החקירות עד ליום 23/08/2015, העיד עмар כי הסתווב בכפר ברכב הפורד לבדו. כך גם בראשיתה של החקירה מיום 23/08/2015, שהחלה בשעה 10:42 (ת/205). החקירה הופסקה בשל הפסקת חשמל, וחודשה רק בשעה 13:15.

21. רק לאחר חידוש החקירה מיום 23/08/2015 בשעה 17:30, שינה עмар לראשונה את גרסתו ומספר כי אסף ברכבו את הנאם והסיע אותו עד לסמטה ליד בית הקפה (ת/206ה', ת/206). לדבריו:

הגיע אליו רג'י שאני בתוך הרכב ואמר לי תקפיצ' אותו למרקץ הכפר. הוא שאל אותו לפני לאן

אני הולך אמרתني לו שאני הולך לשיבוב בכפר. הוא עלה לרכב אני עברתי את המסגד שעל הכביש הראשי של הכפר, אז הוא אמר לי לפנות ימינה אחרי המסגד. אני נכנסתי ימינה והמשכתי ישר. הוא אמר לי להוריד אותו במקום מסויים ונסעתי משם לבית (ת/206 עמ' 2 ש' 7-10).

במהמשך הוא מספר כי הנאשם היה לבוש מכנס טרנינג שחור וחולצה עם שרוכים ארוכים, "רץ-רץ". עمار לא ראה אצל הנאשם חפץ כלשהו ולא ידע מדויק מהם ביחס לנסיבות הנסיבות (שם, עמ' 2). ראו גם תמליל החקירה ת/205ו' עמ' 11 שורות 3-2). לדבריו, במהלך הנסעה ישב הנאשם בספסל האחורי מארחיו מושב הנוסע (שם) (גרסת זו להלן: גרסת ההסעה).

22. עмар גם ציר את מסלול נסיעתו בכפר (השערות צורף לת/206). מהשערות ומדובר עולה כי יצא ממתחם הבתים של חמוד'. ביציאה ממתחם אסף את הנאשם ובסופו של הסיבוב שב לביתו שבאותו מתחם בתים. עмар הדגיש כי חמודי הוא דוד שלו, וכי הם מתגוררים באותו מתחם בתים בכפר (ת/207 עמ' 2).

23. לאחר שמספר לחוקרים כי הסיע את הנאשם ברכבו מביתו של חמודי ועד לסמטה שליד בית הקפה, התבקש עмар לעורוך שחזור עם חוקריו (ת/206ג'). עмар נסע ברכב עם החוקרים נמרוד בן-דור, ג'וני חליפה ומרסל דמאן. במהלך הנסעה הצבע עмар לחוקרים היכן הגיע את הנאשם (בפנים המתחם ליד הבית, ת/206ד' עמ' 2 ש' 34) והוביל אותם במסלול הנסעה. עмар הצביע לחוקרים על המקום בו ירד הנאשם מהרכב (שם, עמ' 3 ש' 12-15) והוביל אותם במסלול הנסעה חוזרת לבתו.

24. צפיה בסרט השחזר (מט' 15/804, ת/206ג') מלמדת כי עмар הוביל כי אינו חייב לעורוך את ההובלה וכי ניתן לו זכות ההיעוצות בעורך דין. רק לאחר כל אלו מסר כי ברצונו להמשיך ולהוביל את החוקרים במסלול הנסעה.

בסרט השחזר ניתן לראות כי החוקרים פועלים על פי הנחיותיו וכי עмар הוא שמצביע לחוקרים בדיק אין והיכן לנסוע. ניתן להתרשם כי עмар מדבר באופן חופשי ומתאר היכן אסף את הנאשם. רואים כי כאשר הרכב מתקרב לבית הקפה (דקה 8:58) עмар מיזמתו אומר לחוקרים שה הנאשם אמר לו לפנות ומכוון אותם לסמטה עד המקום בו ירד הנאשם מהרכב (דקה 9:45).

25. רואים אנו כי עмар שינה את גרטתו ומספר כי הסיע את הנאשם רק לאחר שהחקירה מיום 23/08/2015 הופסקה בשל הפסקת חשמל. בזיכרון שערק השוטר מרסל דאמן (ת/111) הוא מצין, כי בזמן הפסקת החשמל הביא לעмар אוכל מהמטבח. לאחר מכן שוחח עם עмар ואמר לו כי לפי הראיות יש לו חלק ברכח וכי עליו "לקחת אחריות" על החלק שלו. בזיכרון נרשם כי עмар לא הוסיף דבר. רק לאחר חידוש החקירה בשעה מאוחרת יותר, שינה עмар את הודיעתו ומספר על הסעתו של הנאשם.

26. ימים מספר לאחר מכן, במהלך חקירתו ביום 30/08/2015 שוב שינה עмар את גרטתו וזכור וטען כי היה לבדו

ברכב (ת/207). בהודעתו זו טען כי אחד החוקרים ניצל את ההחלטה בחקירה ואמר לו כי בנו חולה ולכן להפليل את הנאשם (עמ' 2 לת/207, עמ' 1 לת/207ב').

בחקירהתו מיום 02/09/2015 (ת/208) שב וטען כי הגרסה לפיה הנאשם נסע אליו ברכבת אינה אמת, וכי אמר את הדברים רק בעקבות שיחה עם חוקר. לדבריו, החוקר פגש אותו ליד המעלית ו אמר לו כי אם יקשר את הנאשם לאיורו יוכל להשתחרר וראות את בנו החולה (שם, עמ' 2). עם זאת, הבוחר עмар כיב מהלך השחזר לא נאמר לו על ידי החוקרים מה לומר וכי כל מה שמסר בשחזר נאמר מרצונו הטוב (ת/208 עמ' 2 ש' 39).

27. את גרסת ההסעה מסר עмар, לטענת המאשימה, גם בהזדמנויות נוספת. לטענת המשטרה, בעת שעמאר הוחזק במעצר, הוכנס לתאו מדויב המכונה "זאיד" (להלן: המדויב). המדויב ישב עם עмар בתאו ושוחח עמו (תמליל השיחות סומנו ת/209 ג' - ת/209ג'5). בשיחה מיום 23/08/2015 (ת/209ג'2, עמ' 12) מספר הנאשם למדויב כי השוטרים חושדים בו כי הסיע את הירוי למקום האירוע. בין היתר הוא אומר כי מי שביצע את הירוי זה "קרוב משפחה של אבא שלי" (עמ' 12 ש' 4). בתחילת מספר עмар למדויב כי נסע ברכבו בכפר וכי עבר ליד בית הקפה (שם, עמ' 13), אולם אינו מספר כי הנאשם היה איתו. רק בהמשך, הוא משתף את המדויב בגרסה ההסעה.

28. בהמשך שיחתם, מספר עмар למדויב זאיד כי מי שביצע את הירוי היה רagi (ת/209ג'3 עמ' 2 ש' 26). הוא מודיע כי מדובר באדם שרגל לשפט בכלא וכי מגיל צעיר היה נכנס ויוצא מבית סוהר: "הוא כמעט כל חיים שלו בכלא משמש מגיל צער הוא רק נכנס ויוצא נכנס ויצא ממש לא היה אף פעם למשך תקופה ארוכה מחוץ לכלא. הוא בעיתן מגיל קטן" (עמ' 2, ש' 22-24) (יוער כי עובדות אלו אינן שונות בחלוקת והסגור אישר במספר הזדמנויות כי הנאשם שהה בבתי כלא פעמים רבות, ראו עמ' 1207 לפרטוקול; גם הנאשם עצמו העיד על כך - ראו בעמ' 1207, 1254 לפרטוקול).

29. לאחר מכן, עмар מספר למדויב כי הסיע את הנאשם ברכבו תוך שהוא מודיע כי לא ידע מה בכוונתו של הנאשם לעשוות (עמ' 4 לת/209ג'3). לדבריו, (שם, עמ' 6, ש' 15-13): "از הוא עלה, ישב לי באותו של לאן אתה הולך. אמרתי לו סתום סיבוב בכפר. לא משהו רצני. אז אמר לי אני עולה איתך. אני רוצה טרמף". ובהמשך: "אם הוא גבר היה אומר למשטרה אני רק ביקשתי ממנו טרמף, והוא לא ידע כלום, אבל לך תדע הוא גבר או מה, אני לא ידע מה התרחש שם" (שם, ש' 25-27).

עmars גם סיפר כי הנאשם ישב מאחור שכן במושב הקדמי היה כסא של תינוק (שם, עמ' 6 ש' 10-8).

30. מספר ימים לאחר מכן, הוסיף עמר ומספר על דברים נוספים. לගרטונו, הנאשם מסר את האקדח לידי שפגש ברחוב וביקש ממנו לחת את מוחמד (עmars לא מסר בשלב זה פרטים נוספים על אותו מוחמד) (ת/209ג'4 עמ' 6). בהמשך, כך לפי דבריו, הגיע גם הנאשם למוחמד ומישחו אסף אותו (שם, ש' 3-2). עmars מספר למדויב כי הילד אמר שנתן את האקדח לעmars עצמו, אולם לדבריו (של עmars), זה שקר (שם, ש' 17-18). עmars מבahir כי רק הסיע את הנאשם אולם לאלקח את הנשק (ת/209ג'4 עמ' 13 ש' 21-23) (עmars לא מבahir מהיקן ידועים לו הפרטים לגבי

מסירת הנשך לצד).

31. בחקירתו מיום 07/09/2015 (ת/209) הבהיר עמאר כי ישב עם מדובב בתא ומספר לו את הדברים (עמ' 2). לאור דבריו, הוכנס המדובב לחדר החקירה ונערך עימות בין עמאר למדובב. בהמשך העימות, קרא עמאר למדובב שקר וחזר והדגיש כי אינו מכיר אותו (שם).

32. עמאר זמן על ידי המאשימה למתן עדות בבית המשפט. בתחילת, הודיעו הסגנור כי הוא מסכים שככל הודיעתו של עמאר במשפטה, אין ההודעות בהן כלולה גרסת ה激发 והן ההודעות השוללות את מעורבות הנאשם, יגשו ללא צורך בחקירה (ראו פרוטוקול מיום 12/04/2016, עמ' 80 ומיום 14/02/2017, עמ' 713).

בסוף יום, ולאחר שבא כוח המאשימה עמד על זימונו של העד לחקירה, הודיעו כי העד יתייצב לדין תוך שמירת זכות הנאשם להתנגד להעדרו בעניינים עליהם לא נחקר (עמ' 720 לפרטוקול).

33. עמאר זמן לעדות ליום 14/02/2017 אך לא התיצב, והגיע רק למחರת ביום 15/02/2017. בתחילת (להלן "החל מע' 760 לפרטוקול") אמר כי הכל מופיע בהודעות במשפטה והוא סירב למסור מהי הגרסה הנכונה. גם לאחר שהתרנו את הכרזתו עד עין (עמ' 768) שב והיעד כי אינו זוכר וכי הכל רשום בהודעות. עמאר גם העיד שאינו זוכר שיצא לשחרור עם השוטרים (עמ' 770) ולא זוכר שהצביע בפניהם היכן ירד הנאשם מהרכב (שם).

לאור התייחסותו לשאלות שנשאלו יותר הסגנור על חקירתו הנגדית.

34. עדותו של עמאר על הסעתו של הנאשם למרץ הCAF וירידתו מהרכב בסמוך לבית הקפה היא העדות היחידה המזהה את הנאשם כמו שנסע ברכבת הפורד. למרות שעמאר מסר מספר הודעות, שרק בחלקן נמסרה גרסת ה激发, דומה כי יש לתת אמון בגרסה זו דווקא. עמאר מסר את גרסת ה激发 לחוקרים בהודעה מפורטת מיום 23/08/2015 (ת/205ו' ו- ת/206), חזר על כך באופן ברור במהלך השחרור וההובלה (ת/206ג') ואף סיפר על כך למדובב שישב בתאו (ת/209). מדובר למדובב ניתן להבין כי עמאר נמנע בתחילת מספר את גרסת ה激发, שכן חש מהשלכות מעשי עלייו וחושש שהוא ייחסו לו מעורבות ברצח (ת/209ג').

35. כאמור, עמאר חזר בו מגרסת ה激发 וטען כי כלל לא פגש במדובב (הודעה ת/209). גרסה זו אינה יכולה להיות גרסת אמת, שהרי מתמליל השיחה עם המדובב ניתן להסיק בוודאות כי עמאר הוא שהיה עם המדובב בתא והוא שדייבר אליו. עמאר מוסר בשיחה פרטים על מכונתו, על משפחתו וכדומה, המעידים כי אכן עמאר הוא המשוחחת.

הטענות שהעלתה ההגנה ביחס לטיעות ברישום מועד כניסה כນיסת המדובב לתא אין פוגעות בראיה ויש לאמץ את עדות המדובב, המגובה בהסכם שבינו לבין המאשימה, ולפיה הוכנס לתאו של עמאר ביום 21- 23 לאוגוסט 2015 (עדות המדובב עלי 1172, 1178). ניתן לראות מתמליל השיחה בין המדובב לעמאר כי עמאר מוסר את הדברים

בעצמו. לא מדובר בחזרה של עمار על דברי המדווח אלא באמירות מיזמתו של עمار. כך למשל, שאל המדווח את עمار מה השם של היורה וumar הוא שמשיב רגאי' (עמ' 2 לת/209 ג-3). כאן נעיר כי מדובר לא נמסר, על פי עדותם, שמו של החשוד, אלא רק נמסר לו כי עмар חשוד במעורבות ברצח (עמ' 1178). מכאן, ברור שעмар הוא שקשר את הנאשם למשעים.

כך גם רואים שעмар מיזמתו סיפר היכן ישב הנאשם במכונית, סיפר מיזמתו על מסירת האקדח לצד עוד. כל אלו, שקדמו למסירת גרסת ההסעה לחוקרם, מעידים כי אין בסיס BRAIOT למסירת גרסת עمار (ת/208, ת/209) לפיה הפליל את הנאשם רק משום שאחד החוקרים אמר לו לעשות כן.

36. ראיינו גם כי שחרור הנסעה מחזק את גרסת ההסעה, שכן בסרט רואים כי עмар מוסר את הדברים ומוביל את השוטרים מיזמתו. ניתן לראות כי עмар מדובר בחופשיות, ללא כל אiom, ללא הכוונה או הדרכה. אין גם שמצ ראייה לכך שהוצאה לעמאר טובת הנאה כלשהי אם ימסור גרסה המפלילה את הנאשם.

עוד ראיינו כי כשתניתה לעמאר הזדמנות להסביר את הסתיירות בין הגרסאות בעדותו בבית המשפט הוא נמנע מכל הסבר והסתפק באמרה כי אינו זוכר. עמר אישר כי מסר את האמת לחוקרם, אף כי לא הבhir מהי למסירת האמת.

כל אלו מוכיחים את ההנחה כי גרסת ההסעה, דהיינו הגרסה לפיה הנאשם ביקש מעמאר להסיעו לזרת האירוע, מהימנה. גרסה זו קושرت את הנאשם לזרת האירוע וממקמת אותו במקום אחר מזה עליו העיד.

היר

37. ממשיך את סקירת הראיות בהמשך המסלול. ראיינו כי על פי עדותו של עמאר הוא הסיע את הנאשם למרוץ הכנסייה, ובסופה הסמוכה לכיכר ירד הנאם ירד מהמכונית. צילומי מצלמות האבטחה שנאספו והוצגו כראיה ניתן לראות בשעה 19:01 דמות לבושה שחורים מגיעה בריצה מאותה סמטה בה ירד הנאם מרכבו של עמר (ראו תקליטור ת/144א').

חברו של המנוח, דיאב זיאיט, העיד כי ראה אדם לבוש שחורים מגיע מכיוון ביתו של לוטפי (ת/238 ועמ' 683-684). העד לא ראה במדוק את מסלול הגעת היורה והציבע רק על כיוון כללי. בעדותו בבית המשפט (עמ' 696) הוא תיקן את הגרסה והבהיר כי ראה את היורה מגיע מכיוון הכבש מאחוריו אך אינו יכול לדעת בוודאות האם זה היה מכיוון בית משפט לוטפי (שם, שורה 24). בהמשך הבHIR כי הכבש עובר ליד בית משפט לוטפי (עמ' 697). מכל מקום, ברור שהכוון הכספי מתישב עם האישום לפיו היורה הגיע מהסמטה הסמוכה, אולם העד דיאב זיאיט לא ראה אותו יוצא מהסמטה, אלא רק כאשר היה בכבש הסמוך לבית הקפה.

דיאב זיאיט העיד כי לא ראה את פניו של היורה שכן אלו היו מכוסות. עם זאת הבHIR כי הבחן בMMdd גוף של

היורה וראה שמדובר ב"בירון" (עמ' 694).

38. עד נספ שראה את אירוע היורי היה אין ابو שהאב. אין שהוא במספרה המצוי בסמוך לבית הקפה. כאשר שמע וריאת יצא מהמספרה. לדבריו הוא ראה אדם לבוש שחורים שפנוי מכוסים רוכן מעל המנוח (ת/262 עמ' 1-2, עמ' 977). בהודעתו למשטרת (ת/262 עמ' 2) מסר כך:

אותו רעול פנים כשהוא סובב את הפנים שלו הסתכל לעברינו אני קלטתי שיש לו כובע גרב אשר כיסה את הפנים שלו ובכובע גרב הוי 2 פתחים לעיניים ופתח לפה אף האף מכוסה ושאר החלקים של הפנים היו מכוסים גם כן. אני זיהיתי לפי מבנה גופו וגם מהעינים והשפטים שמדובר בראגי ابو אלזעים. אותו ראגי ברח לאחד הסמطاות.

בדין בבית המשפט העיד אין כי כנראה אמר את הדברים האמורים; ככלומר אמר שמדובר בנאשם (עמ' 978 שורה 21). עם זאת הבהיר, כי אינו יכול לתאר את עינו ושפתו של הנאשם וכי מבנה הגוף שלו יכול להתאים גם אחרים (עמ' 979). עוד נציין, כי העד מסר את גרסתו למשטרת רק 3 שבועות לאחר האירוע (ביום 20/08/2015).

הסנגור תהה, בצדק, מדוע אדם שראה אדם היורה בחבריו הטוב השתהה זמן כה רב לפני ספר לחוקרים מה שראה ומיהו היורה (ורק לאחר שזמן לחקירה, ולא מיזמתו), ואין ספק כיishi זו עשוי להחליש את משקלו של הזיהוי. עד לא היה כל הסבר להשתהות זו (עמ' 980).

39. העד נשאל גם כיצד הצליח זהה את שפתו ועינו של היורה ממරחק של כ-25 מ' שהפרידו ביניהם לבן היורה (עמ' 982-983). התשובה היחידה שננתן הייתה כי "זה מכעס, שהבhor להר" (עמ' 983, שורה 11). למעשה אין לעד כל הסבר מניח את הדעת מדוע זהה את הנאשם כוורה ודומה כי זהה הושפע מחזותו הכללית של היורה, שתאממה את חזותו של הנאשם.

40. דומני כי מעודתו זו של אין ابو שהאב לא ניתן לקבוע בוודאות כי הנאשם זהה כמי שירה במנוח, ולכל היותר ניתן לקבוע כי מבנה גופו של היורה היה של אדם בריא גופו, בדומה למבנה הגוף של הנאשם.

41. ניתן לסכם את פרק העדויות בדירת היורי ולקבוע כי אין בפנינו שום עדות מפורשת בדבר זהות היורה. אין גם ראיות אחרות המזהות את הנאשם כמי שירה. עם זאת ישן ראיות לפיהן היורה יצא מהסמטה הסמוכה או לכל היותר מכיוון הסמטה שבה ירד הנאשם מרכבו של עمار, ישן ראיות שמבנה גופו של היורה (ברيون, מלא גופו) דומה למבנה גופו של הנאשם. ברור שראיות זהוי אלו כשלעצמם אין יכולות לבסס את זהותו של הנאשם כוורה. אולם, כפי שנראה להלן, הן יכולות לשמש חיזוק לראיות זהוי אחרות.

מסלול הבריחה

42. כפי שעה מהudenot, מיד לאחר הירוי החל היורה להימלט ברגל אל בין הבתים (ראו עדות אניס ابو שהאב ת/262). העדות המרכזית על מסלול הבדיקה של היורה היא עדותו של חמאדה (קרוי, מוחמד עמאש).

43. עדותו של חמאדה לא הייתה עקבית והוא מסר מספר גרסאות שונות הסותרות זו את זו. חמאדה מסר הודעות במשטרה והעד בבית המשפט בישיבה מיום 21/02/2017. לאחר סיום שמייעת הראיות ושמייעת סיכון טענות הצדדים נקבע התקיך לשימוש ההחלטה הדין ליום 28/02/2018. ביום 12/02/2018 הודיעה המשימה כי במהלך חקירת אירוע אחר שבו נרצח תושב ג'סר-א-זרקא נעצר חמאדה כחשוד במעורבות ברצח. במהלך המעצר הוכנס לתאו של חמאדה מדובב. בשיחות שבין חמאדה למדובב אוזכר גם אירע הירוי בראמי, ונאמרו אמרות מצד חמאדה השונות מהגרסאות שמסר במשטרת ובבית המשפט. חמאדה נחקר במשטרה על דברים אלו. לאור זאת הזמן חמאדה לחקירה נוספת בבית המשפט שנערכה ביום 28/02/2018.

כדי להכריע בעניין עדותו של חמאדה נפתח ונפרט את הגרסאות השונות שמסר ולאחר מכן ננסה לדלות מתוכן, ככל הנitin אפשר, את הגרסה המהימנה.

44. בהודעה הראשונה מיום 04/08/2015 (ת/248) סיפר כי ישב בבית סבו פתחי, אביה של אמו, יחד עם אנשיים נוספים, כשהלפטע שמעו ארבע יריות מרחוק ולאחר מכן עוד מספר יריות ברצף. לאחר מכן הגיע בראמי, "ראגי זעים", היה יורד הוריד את הקובי, היה שם הקובי כך לובש אותו [...] והוא לו אקדח ביד כך היה מחזיק בו [...]. ושם אותו בקובע גרב (קלוטוי) והלך עלה ברכב" (שם, שורות 21-23).

בהמשך ציין כי ראה את הנאשם נכנס לביתו של מוחמד עיסא (שהוא מוחמד זיאיט), ולאחר מכן יצא ונסע. את פניו של הנאשם זיהה בזודאות לאחר שהוריד את כסוי הפנים (שם, עמ' 3 שורה 73). חשוב לציין כי העד סיפר שהנאשם לבש חולצה שחורה ועליה כתוב של NIKE (שם, שורה 37).

45. בחקירה מיום 07/08/2015 (ת/249) שב ותיאר את האירוע ומספר כי ראה את הנאשם רץ. העד סיפר כי הסתתר מאחורי עמוד כדי שלא יראו אותו (שם, עמ' 2). כן סיפר כי אותו אדם שרצה צלע מעט ברגל שמאל (שם). מכל מקום העד סיפר כי זיהה בזודאות את רעול הפנים כנאים "זה ראגי ג'ירבאן בכינוי שלו 'זעים'" (עמ' 2, שורה 29).

46. לאחר עדות זו נערך עם חמאדה סיור הובלה והצבעה שבו הראה לחוקרים את המקום בו ראה את הנאשם ואת מסלול הבדיקה (ת/89, ת/250). גם במהלך הסיור חזר ומספר כי זיהה את הנאשם וראה אותו מוריד את כסוי הפנים (ת/250 עמ' 3).

47. בהודעתו (ת/252), שנמסרה ביום 13/08/2015, מסר חמאדה בתחילת מספר גרסאות שונות, אולם בסופה של דבר, לאחר שהזהר על ידי השוטרים, מסר גרסה קוהרנטית. וכך רשם החוקר ג'וני חליפה (ת/252 עמ' 2 שורות: 23-30)

החשוד התחיל לספר כי הוא ישב בחצר הבית של סבא שלו ובא לצאת לבית, אז הבחן באדם רעל פנים שהיה לו כנראה ז肯 שהוא כראג'י מאחר והוא מכיר אותו וזהה אותו לפוי ההליכה שלו לטענותו יש לו הליכה מסוימת וגם לפי מבנה הגוף וברגע שאותו רעל פנים הבחן בו מסר לו אקדח הנ"ל זיהה כי מדובר בראג'י. לטענותו שניהם הגיעו יחד לכיוון הבית של מוחמד זעאייט, שם ראג'י הוריד את הכבע גרב מהפנים ושם זיהה בוודאות כי מדובר בראג'י. האخرן ביקש ממנו שיקח את האקדח לאחר שם אותו בתוך הכבע גרב לבית של חמודי קרוב משפחה שלו. לטענותו הוא הגיע לבית ושםפגש את עمار אבו זרד מסר לו את הכל' עם הכבע גרב ועזב את המקום.

(ראו גם תמליל חקירתו, ת/252א').

48. מעוין בתמונת נתן לראות כי גרטתו של חמוצה לא הייתה סדרה ובפרטם רבים ישנה אי בהירות. עם זאת, חמוצה מדגיש כי ראה את רעל הפנים מגיע, עובר ליד הבית שבו הייתה, בית סבו, ולאחר מכן מוריד את הכבע ושם בתוכו את האקדח (עמ' 16-17). חמוצה חזר והצahir כי זיהה את אותו אדם כראג'י ג'ורבן ולהר אחורי לתוך ביתו של מוחמד זעאייט. חמוצה סיפר גם כי הנואם לבש חולצה שחורה ארוכת שרוולים ועליה כתוב כלשהו (עמ' 16-17).

49. כדי לבדוק את אמיתיות גרטתו של חמוצה החליטו החוקרים להפגש את חמוצה עם אנשים עמאש, המכונה טיטו, אחיו של המנוח. השיחה הוקלטה על ידי החוקרים (ת/86, ות/251). גם בשיחה זו נשמע חמוצה מספר לטיטו את כל המידע לו. תחילת סיפר כי מי שהסיע את הנואם למקום הירי היה מוחמד עיסא (זעאייט) (ת/251, עמ' 3). עם זאת, חלק זה של העדות מבוסס כנראה על עדות שמיעה, אם כי לא ברור מה מקור ידיעתו של חמוצה.

בהמשך מספר חמוצה כי ראה את הנואם בורח, מוריד את הכבע באמצעות הירידה, שם את האקדח בתוכו ונמלט לביתו של מוחמד זעאייט (ת/251 עמ' 3-4). גם לטיטו סיפר כי הנואם ביקש ממנו לחת את האקדח ולמסור אותו לחמודי (ת/251, עמ' 4-5) (אם כי בתחילת אמר שעיסא (זעאייט) לחת את ראג'י אל חמודי).

50. חשוב לציין כי חמוצה סיפר לטיטו, כפי שגם סיפר בחקירה במשטרת, כי ראה שהנאם נכנס לביתו של מוחמד זעאייט, שם כנראה התקלח והוא יצא ללא ז肯 (עמ' 4).

51. חמוצה גם התבקש לשחזר את מעשיו ומסירת האקדח לעмар (ת/253). גם במהלך השחזר חזר על גרטתו לפיה ראה את הנואם בורח אל ביתו של זעאייט (שם עמ' 3) וחזר על עדותו לפיה הנואם ביקש ממנו למסור את האקדח לחמודי (שם עמ' 4-5). העד הצביע על מסלול הליכתו לביתו של חמודי ומסירת האקדח לעмар, שהמתין שם.

52. כדי לאמת את גרטתו של חמוצה נאספו על ידי החוקרים גם צילומים ממצלמות האבטחה בביתו של אדם בשם מוחמד פתח עמאש (ת/52, 52, ת/64, 65, ת/66, 66, ות/106, 106). בצילומי מצלמת האבטחה ניתן לראות גבר לבוש שחורים רץ ברחוב ומאתריו אדם נוסף (ראו ת/65). העד חמוצה נקרא לעדות נוספת בספט בה התבקש לצפות בתמונות שהוצאו ממצלמות האבטחה. חמוצה זיהה את רעל הפנים שנראה בתמונה ואמר כי מדובר בנואם (עמ' 2

لت/255). לגבי הבוחר הנוסף שנראה, אמר תחילת כי זה לא הוא ורק לאחר שהופנה שוב לתמונה אמר כי יתכן שהוא עצמו (שם).

.53. חיזוק לגרסתו של חמוצה מוצאת המאשימה בעדותו של העד פתיחי כי האד עמאש, בן דודו של חמוצה, שהודיעתו ת/268 הוגשה בהסכם. עד זה סיפר כי ביום האירוע ישב בביתו ביחד עם חמוצה ומחמד ראשם עמאש. השלושה עישנו נרגילה ושטו תה. לדבריו "[...] אני שמעתי ירי ואז הגיע בחור מלא עם כובע גרב, הגיע מלמולה הלא למיטה. היה לו נעל, עבדה הכל שחור וכובע גרב ואז לבוחר השמנמן נפלת מחסנית, חמוצה זרק את הסיגריה הלא בritchא, לקח את המחסנית ורצו ביחיד לכיוון למיטה ימינה (ת/286, שורות 5-3).

כאן יצוין כי העד סיפר שישב בביתו. מדובר בבית שהיה שייך לסבא של חמוצה ומתגוררים בו דודו של חמוצה ובני משפחתו (ראו עדותה בעמ' 818).

.54. חמוצה זומן להעיד בבית המשפט. בדיון מיום 15/02/2017 החלה חקירתו של העד. בתחילת העדות סיפר כי ישב בבית סבו, שמע יריות, יצא החוצה ולא ראה מאום (עמ' 784). בהמשך כאשר עומת אל מול הוועותי במשטרה, השיב כי כל שאמיר לחוקרם הוא אמת (עמ' 785 שורות 26-27). העד סירב לחזור על הדברים ולשאלת בית המשפט השיב כי הוא מתבונש להיעיד בפני הקהל שיושב בחוותם (עמ' 786 שורות 15-17).

לאור דברים אלו הוצאה הקהל מהאוול. גם לאחר מכן התקשה העד להשיב על שאלות ועל כן הובא פרגוד שהסתירו מפני הנאשם ועורכי הדין (עמ' 788). גם לאחר שהובא הפרגוד התקשה חמוצה להעיד. כאשר שב ונשאל מה ראה כשיצא לחצץ השיב "אני מפחד" (788). במצב זה הושגה הסכמה כי עדותו תימסר במערכת ויידאו קונפנס כאשר העד ימצא בחוותם והנאים יוכל לצפות בעדות מחדר אחר.

.55. חקירת חמוצה נמשכה ביום 21/02/2017, כאשר הנאשם צופה בעדות באמצעות מערכת הוידאו מחדר אחר.

הפעם סיפר חמוצה גרסה שונה מזו שמספר במשטרה. לעדותו הוא ישב בבית סבתו, שמע יריות יצא החוצה, שם ראה אדם רעל פנים, רץ לכיוון ביתו של מוחמד זיאט (עמ' 794). חמוצה מספר שעקב אחר האדם שraz וראה אותו נכנס לביתו של זיאט ומסיר את הכסוי. כשהסביר את כסוי הפנים זהה כי רעל הפנים הוא מוחמד זיאט עצמו.

.56. העד המשיך ומספר כי עדותו במשטרה לפיה רעל הפנים היה הנאשם לא הייתה אמת. לדבריו הוא אוים על ידי מוחמד זיאט שדרש ממנו להפليل את הנאשם (עמ' 800 שורות 15-13) וכך העיד:

אמר לי, תגיד שראית את ראג'י ולא ראית אותו. כך אמר לי, לאחר מכן אמר לי שם לב, דיר בלאק אני אהרוג אותך, ואהרוג, שים לב אני אהרוג אותך ואהרוג את המשפחה שלך.

חמאדה הוסיף כי מוחמד זאיט גם אמר לו לספר שהנאשם ביקש ממנו למסור את האקדח לחמודי וכי אין אמת בגרסה זו (עמ' 804).

.57. חמאדה עומת גם עם הדברים שמסר לטיטו (אניס עמאש, אחיו של המנוח) והכחיש כי שוחח איתו (עמ' 802).

חמאדה העיד בבית המשפט כי לא ראה שרעול הפנים מחזיק אקדח ולא ראה מחסנית. הגרסה שמסר ולפיה ראה את רעל הפנים אווז אקדח זו המצאה שלו ולא דברים שמוחמד זאיט אמר לו להגד (עמ' 809-810).

.58. עדותו הראשונה של חמאדה בבית המשפט מעלה מספר תהיות. כך למשל העיד כי כאשר ראה את רעל הפנים רץ חשב שזה הנאשם בגלל אופן הריצה (עמ' 811). רק כאשר הורד את כספי הפנים הבין כי מדובר במעשה במוחמד זאיט "אני חשבתי שהוא ראנגי יצא מוחמד" (עמ' 811).

עוד מפתיע כי העד חש בעדותו הראשונה מיום 15/02/2017 להעיד בפני הנאשם וביקש להעיד שלא בנווכותו. בקשה צו מתיישבת עם חסש למסור גרסה מפליל כנגד הנאשם, כפי שמסר בעדותו. ההסבר היחיד שנთן העד לכך היה כי "אני לא מחייב לספר מול מישחו, בנווכות מישחו" (עמ' 815, שורה 19).

קשה גם להבין מדוע בחקירה הנגידית, כאשר נשאל מה לבש עמאר כאשר מסר לו את האקדח השיב כי אינו זוכר (עמ' 831), בעוד שלפי טענותו الأخيرة כלל לא מסר את האקדח לעמאר וכי הכל המצאה. הסבירות של העד לתהיה זו היה כי לא הבין היטב עברית, אולם יש לזכור כי החקירה לוותה בתרגום של מתרגמנית והעד לא התקשה להבין את השאלות.

.59. אם בכך לא די, הרי שבחודש דצמבר נעצר חמאדה בחשד למעורבות בביצוע רצח אחר של קרבן בשם בלאל בדראן עמאש ז"ל. במהלך ימי מעצרו הוכנס לתאו של חמאדה מדובב שכינויו "מחמד". במהלך שהותו של המדובב בתא עם חמאדה סיפר לו חמאדה גם על מעורבותו ברצח של ראמי ז"ל. בהודעות של המדובב מיום 11/01/2018 (ת/ה 314, עמ' 2, ש' 24-28) מסר:

"[...] החשוד סיפר לי כי בעבר היה חשוד או עצור בתיק רצח אחר והנרצח אז קראו לו רמי עמאש והוא סיפר שהנרצח רמי שהוא נראה יפה עם שיער כמו בנות ושהבנות בג'סר א זרקא היו אהובות אותו והיה יוצא עם הרבה בחורות, בכלל זה מוחמד רצח אותו במרכז הcpf ביריות. מוחמד אמר לי שהוא היה עצור על התקיק הזה כמה ימים והוא הכחיש ולא קשר את עצמו בתיק ושוחרר".

דברים אלו, המלמדים לכוארה על התווודות של חמאדה בירוי על ראמי, הם שהביאו את המאשימה לבקש את עיכוב הדיון בתיק.

בתמיל השיחה שהוקלטה בין המדובב לחמאدة נשמעים הדברים שונים במקצת. בעמ' 28- 32 לפרטוקול התמליל (ת/317) משוחחים חמאدة והמדובב על הרצת של בלאל ובמהלך השיחה מתוודה חמאدة כי הוא זה שירה בבלאל (עמ' 28 שורה 38). רק בהמשך מזכיר חמאدة לפטע את הירוי ברامي (עמ' 31). חמאدة מספר למדובב כי כל פעם שימושו מת "תיקפים" אותו, כלומר חושים בו (שם שורה 9). בהמשך הוא מספר כי לפני השנה אירע רצח בכפר אז שואל אותו המדובב "עוד פעם וגם אתה?" וחמאدة משיב "כן" (שרה 33). חמאدة מסביר לאחר מכן כי מדובר בבחור שנרגע להסתובב עם בנות "מרוב שהוא יפה הוא אוכל את הבנות של הכפר" (עמ' 32 שורה 5). עוד סיפר כי הבחור היה מגדל שיער "והוא כל הזמן לבוש" (שם, שורה 14).

המדובב ממשיך וمبקש לדעת את שמו של אותו בחור שנורא ואז משיב לו חמאدة "ראמי" ממשפחה עמאש (עמ' 32 שורות 26-28) (הכוונה לנראה לרامي עמאש, המנוח).

60. חמאدة נחקר על ידי חוקרי המשטרה על הדברים שאמר למדובב. בחקירה מיום 1.2.2018 (ת/328) השמעה לו קלטת השיחה והוא התבקש להגיב. תשובתו של חמאدة הייתה כי מה שאמר למדובב "זה שקר, זה לא נכון אני סתם העברתי את היום כדי לדעת ליישון, מה שסיפרתי שקר" (עמ' 3 שורה 42). כך גם העיד בחקירה החזרת בית המשפט (עמ' 424).

סיכום הראיות בעניין חמאدة

61. חמאدة הציג גרסאות שונות, בחקירהו במשטרה ובדבריו לטיטו הציג גרסה המפלילה את הנאשם ומזהה את הנאשם כאותו רעל פנים שברח מזירת הירוי והגיע לבתו של זיאיט (להלן: הגרסה המפלילה). בית המשפט הציג גרסה שונה ולפיה רעל הפנים שהגיע מכיוון זירת הירוי לבתו של זיאיט היה עצמו עצמו. בمعצרו בחשד למעורבות ברצח של בלאל מסר למדובב גרסה שלישית ממנו ניתן להבין כי הוא עצמו ירה בראמי (להלן: גרסת התווודות).

62. מצב זה בו העד מציג גרסאות סותרות זו את זו איינו חריג בהליך פליליים ועל כן מצווה בית המשפט לבחון את הגרסאות השונות ולהחליט אילו מהן להעדיף (ראה סעיף 53 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, ע"פ 3705/17abo ערアר נ' מדינת ישראל (12/04/2018), ע"פ 5875/93 עביט נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 801 (1997), ע"פ 2014/94 בן נגיב סאלח נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 624 (1996)). ודוקו, לעיתים האמת אינה מציה רק בגרסה זו ולא באחרת אלא על בית המשפט לבור, מתוך כל אחת מגרסאותו של העד, את אותם חלקים המהימנים עליו (ראו ע"פ 71/76 מריל נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 813 (1976), ע"פ 526/90 בלזר נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4) 133 (1991), ע"פ 6157/03 הור נ' מדינת ישראל (28/09/2005)).

63. לעיתים ניצבות בפני בית משפט עדויות סותרות, כאשר רק אחת מהן נמסרה בפניו ואיilo העדות או העדויות האחרות נמסרו מחוץ לכותלי בית המשפט. בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], רשיי בית המשפט לסמור על אמרה של עד שנאמרה מחוץ לכותלי בית המשפט בלבד שהتلואו תנאי הקבילות כמפורט בסעיף 10א(א) לפקודת, וכי הנאשם לא יורשע על אמרה שנתקבלה מחוץ לכותלי בית המשפט אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזקה (סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות [נוסח חדש], ע"פ 9608/11 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 7 (07/07/2014)).

64. כאשר בוחנים את גרסאותיו הסותרות של חמאدة דומה כי יש להעדיף את הגרסה המפלילה, כלומר הגרסה שנמסרה מחוץ לCKETI בית המשפט לפיה זיהה את הנאשם כרעל הפנים שברח מזירת הירי לכיוון ביתו של זיאיט.

כפי שראינו, חמאدة סיפר כי זיהה את הנאשם כבר בהודעתו מיום 07/08/2017 (ת/249 עמ' 2) ושב וחזר על זיהויו של הנאשם גם בהודעות מאוחרות יותר (ת/252 מיום 13/08/2015). חמאدة גם ערך סיור הובל והצבעה ושוב חזר וסיפר כי זיהה את הנאשם (ת/250, ת/89). חמאدة חזר על גרסתו המזהה את הנאשם גם בפני אניס עמאש (טיטו) (ת/251).

משמעות, במספר הזדמנויות שב העד וחזר על גרסתו המפלילה והדגיש כי זיהה את הנאשם. יתרה מזו, חמאدة העיד גם שם לב כי רעל הפנים צולע במעט, ככלומר הצבע על סימן זיהוי המקשר, על פי מיטב הבנותו, בין רעל הפנים לבין אופן הליכתו של הנאשם (אין צורך בכך שגם הנאשם אכן הולך בצלעה ודין בכך כי חמאدة ראה בצלעה סימן המאפיין את הנאשם דווקא).

65. ראיינו גם כי חמאدة לא ש סיפר את הגרסה המפלילה, וכי בחיקرتו היסס, לעיתים סיפר פרטים מלאים ולעיתים הסתר פרטים. זהה אינה התנהגות התואמת את הגרסה לפיה ביקש להפליל את הנאשם לבקשתו של זיאיט.

66. כאן חשוב להזכיר כי בבית המשפט טען חמאدة כי אweis על ידי זיאיט וכי העיד שזיהה את הנאשם רק בשל איומיו של זיאיט.

בעדותו סיפר כי מיד לאחר שראה את זיאיט מוריד את כסוי הפנים עליו זיאיט ואמר לו להגיד כי ראה את ראג'י - הנאשם (עמ' 800 שורה 13 וכן עמ' 803). אין כל הסבר מדוע זיאיט יגיד לו מיד לאחר האירוע ועוד לפני שבכל משיחו חשד בזיאיט, לטפל את האשמה בנאי זיאיט.

67. עוד נזכיר כי העיד הדגיש בבית המשפט כי כאשר עקב אחר רעל הפנים עד לביתו של זיאיט היה משוכנע כי מדובר בנאים. לדבריו "אני חשבתי שהוא ראג'י, יצא מוחמד" (עמ' 811 שורה 32). איןUPI הסביר למה חשב שהוא ראג'י דווקא, שהרי אם לא זיהה את רעל הפנים עד שהוריד את כסויו לא הייתה כל סיבה שייחסוב כי מדובר בנאים דווקא (למעט עדותו בדבר הזיהוי לפי מבנה הגוף וההילכה שאינם חד משמעות, ת/252 עמ' 3).

68. כזכור, העיד נפגש עם אניס עמאש - אחיו של המנוח המכונה טיטו. גם לאניס עמאש סיפר כי רעל הפנים שראה היה הנאשם (ת/251). גם אם ניתן היה לקבל את הטענה שהעד הפליל בפני החוקרים את הנאשם בשל חששו מאiomיו של זיאיט, אין לכך להסביר מדוע גם לאחיו של הקורבן סיפר כי מדובר בנאים.

69. זאת ועוד, אילו חש העיד מאiomיו של זיאיט היה נמנע לחלוון מלחשור את זיאיט לאירוע. אלא שהעד לא עשה כן, אלא קשור את זיאיט לאירוע גם בגרסה המפלילה את הנאשם, והצביע עליו כמו שיש לנושם לאחר מעשה. כזכור,

ראינו כי בגרסתה המפליליה סיפר שהנאשם הגיע לבתו של זאיט, ונכנס לבית כדי להתרחץ ולהתגלה. עוד סיפר כי זאיט סיע לנואם ליצור קשר עם האדם שאסף אותו, ראה אותו מוסר את האקדח לחמאדה, ולקח את החולצה כדי שבנו מ' סתיר אותה.

העד גם מסר באחת ההודעות כי זאיט הוא שהסיע את הנואם למקום האירוע (ת/248א', עמ' 6, ש' 38-25).

70. אם אכן היה העד מואים על ידי זאיט, ברι שלא היה מספר, בגרסתה המפליליה, על מעורבותו של זאיט ועל הסיעו שנתן לנואם, ללמדך כי הגרסתה המפליליה לא נולדה בשל האויומים מצידו של זאיט.

עוד אצין כי התנהגותו של העד בבית המשפט מטילה צל כבד על מהימנות הגרסה שמסר בפנינו. ראיינו כי העד סירב להעיד בנוכחות קהל ולאחר מכן ביקש להיעיד גם ללא נוכחות הנואם. הדבר מעיד על חששותיו של העד מהנאשם דווקא, ושינוי הגרסה והפניית אצבעו מאשימה לכיוונו של זאיט, מלמדים כי גם לאחר שבוצעו כל הסיורים למתן העדות שלא בפני הנואם, המשיך העד לפקח מהheid בפנוי. אילו גרסת האמת הייתה כי רעל הפנים היה זאיט, לא היה העד חושש למסור את העדות בפנוי של הנואם אלא להיפך. יתרון שבזמן הקצר שחלף בין הישיבה מיום 15/02/2017, בה סירב העד להעיד, ועד 21/02/2017, היום בו העיד כי זיהה את זאיט, שבו והתגנבו ללבו של חמאדיה חששות שבಗנים שינה בסופו של יומם את גרטסו.

71. גם אופן מסירת העדות בבית המשפט, היחסים הרבים, הבקשות לשוב על השאלות והניסיונות שלא להסביר על כל השאלות, מחזקים את המסקנה כי הגרסה שנמסרה בבית המשפט אינה גרסת האמת. גרסת האמת של העד היא זו שנמסרה על ידו במהלך החקירה ובפני אניס עמאש, דהיינו הגרסתה המפליליה את הנואם.

72. חמאדיה העיד גם כי זאיט הוא שאים עליו לספר כי מסר את האקדח לחמאדי. גרסה זו משמעה כי חמאדיה הפליל עצמו בסיעו להעברת האקדח, רק בשל אויומו של זאיט. קשה לחתם אמון בגרסה זו וקשה להאמין ש חמאדיה הסכים להפליל את עצמו רק בשל אויומו של זאיט.

נזכיר עוד כי חמאדיה מסר בהודעתו מיום 13/08/2015 (ת/252א' עמ' 55), כי גם בתחילתה חשש לספר את האמת כיון שפחד גם מהנאשם וגם מזאיט. עוד סיפר כי זאיט אינו מוכר כעבריין אולם הוסיף כי "יש לו גב" (שם ות' 252 עמ' 6). אם חמאדיה אweis על ידי זאיט כפי שטען בבית המשפט ובשל אויומים אלו שינה את עדותו, לא היה מספר בחקירה כי הוא מפחד מזאיט. אין זאת אלא שבעת מסירת ההודעה לא היה חמאדיה מואים.

73. גם גרסת ההתווודות שנמסרה למדובב אינה משנה את המסקנה כי הגרסתה המפליליה היא גרסת האמת של חמאדיה. ראיינו כי מיד לאחר "התווודות" בפני המדובב חזר בו חמאדיה מהדברים ומספר כי רק התרבות, יתרה מזו, הריאות כולן מחיבות את המסקנה כי גרסת ההתווודות אינה אמת. חמאדיה הוא בחור צער קטן גוף ועל פי כלל העדויות, לרבות צילומי מצלמת האבטחה בה רואים את רעל הפנים רץ, רעל הפנים שירה בראמי היה בעל מבנה גוף גדול. גרסת ההתווודות גם נסתרת על ידי הודיעתו של פתחי ג'האד עמאש שמספר כי ישב עם חמאדיה על המרפפת בעת

שרעול הפנים עבר מולם ורץ ברחוב. ההנחה כי גרסת ההתוודות אינה אלא התרבותות בפני המדווח מתחזקת גם מהעובדה כי חמאدة התוודה גם ברצח של בלאל עماש וגם להתוודות זו לא נמצא כל עיגון בחומר הראיות וחמאדה כלל לא הואשם בجرائم מותו של בלאל עماש.

74. לאור כל האמור סבורני כי הגרסה המפלילה, דהיינו הגרסה לפיה חמאدة זיהה את הנואם כרעול הפנים שרצה ברחוב עד לחצר ביתו של זיאיט, היא הגרסה המהימנה מבין גרסאותיו של העד.

בהמשך נבחן את השתלבותה של הגרסה בשאר העדויות ונבדוק האם יש בה, בצירוף הראיות האחרות, כדי לקבוע כי הנואם ביצع את המעשים המוחשיים לו.

הגעה לביתו של מחמוד זיאיט

75. המשך המסלול מוביל אותנו לחצר ביתו ולביתו של זיאיט, אליום הגיע רעל הפנים. על שאירע בחצר ביתו של זיאיט העידו זיאיט עצמו, אשתו זכיה זיאיט, אמו פאויזיה זיאיט, גיסתו סובחיה זיאיט, אחוותה מאגדה טיאור ובנו מ' ז'.

כפי שנראה, גם מגרסאות עדים עלות תהיה שונות ולעתים נמצאו סתיות ביניהן, ועל כן ננסה לבחון האם קיימים בעדויות גרעין עדות מהימן. נפתח את הסקירה בהודעותינו ועדותם של מוחמד זיאיט עצמו.

76. מעדותו של חמאدة למדנו כי היורה, רעל הפנים, הגיע עד לחצר ביתו של זיאיט - שם הוריד את כיסוי הפנים. מתברר כי מדובר בחצר בית מגורים שבו מתגוררים משפחתו של זיאיט ושל אחיו. בחצר הבית מצוי מבנה המשמש כחנות מכולת בה עובדים בני המשפחה. כפי שנראה, לגרסת זיאיט ובני משפחתו, בזמן האירוע ישבו בחנות המכולת אמו של זיאיט פאויזיה, גיסתו סובחיה, אחוותה מאגדה ובנו מ'. ישנה איahi בהירות לגבי נוכחות אשתו זכיה. זיאיט שוחח עמן עד שלפתחו ראה אדם רעל פנים נכנס לחצר. כפי שנראה, חלק מהנוכחים זיהו את הנואם באותו רעל פנים וחלקים הסתפקו באמירה כי נכנס אדם רעל פנים. עוד נספר כבר כאן שהחלק מהנוכחים אישר כי ביחד עם רעל הפנים הגיע אדם נוסף, הוא חמאدة.

77. העד המרכזי שהעיד על שאירע בחצר הבית הוא זיאיט עצמו. זיאיט נעצר כבר ביום 03/08/2015 בחשוד במעורבות בביצוע עבירה של ניסיון לרצח (תא/187). נזכר, כי באותה שלב היה ראמى בחיים ושכוב פצוע בבית החולים. בחקירהו משעה 01:40 (תא/187) הבהיר כל קשר לאירוע. זיאיט סיפר כי ישב במכולה המשפחה ושם שמע על אירוע היריה. זיאיט הקפיד לציין כי לא היה לו כל קשר באותו יום עם הנואם (עמ' 3 ל-ת/187) ואף כפר בטענה כי הסיע את הנואם במכוניתו (עמ' 4 ל-ת/187). זיאיט אף סיפר את מעשיו באותו יום והדגיש כי לאחר האירועפגש בבית הקפה שוטר בשם יוני ולחץ את ידו (עמ' 3 ל-ת/187).

78. זיאיט הוחזק במעצר ביום 06/08/2015 נחקר שוב (ת/188). גם בחקירה זו הבהיר כל קשר לביצוע הירוי עברו של ראמى. זיאיט טען כי אינו יודע מי ירה ברามى והבהיר כי היה באותו יום עם הנואם בביתו של חמאדי ושם נסעו

יחדיו למרכז הCPF כדי לירות בראמי (עמ' 3 ל-ת/188). עם זאת, חשוב לציין כי ذات סיפור שביום האירוע ראה את הנאשם יושב ברכב הנהוג על ידי דיב, גיסו של הנאשם. מדובר היה לגרסתו ברכב מסווג שברולט בצבא כחול (עמ' 2 לת/188).

79. ביום 2015/08/10 נחקק זיאיט בשלישית (ח/189). באותו יום נודע כי ראמאי מת כתוצאה מהירז' זיאיט נחקך כחשוד בجرائم מוותו של ראמאי.

בחקירה זו הבהיר כל קשר לאירוע וחזר וסיפר כי ישב במכולות עד שהגיע אדם בשם טונג'ירה וסיפר לו על היר. לאחר מכן הגיע למרכז הCPF, שם פגש בשוטר בשם יוני. לאחר שבלחנות התארגן ונסע לחטונה. כשהו הגיע לפניו כי הסיע את הנאשם לפני ואחרי היר, הבהיר, הבהיר. זיאיט שב וסיפר כי ביום האירוע בשעות הצהרים ראה את הנאשם נושא במכונית יחד עם גיסו דיב.

80. רק לאחר יומיים, ביום 2015/08/12, חל שינוי בגרסאותו של זיאיט. באותו יום הוחזק זיאיט במעצר. לטענו הוכנס מדובב שכינויו יוסף ובין השניים התפתחה שיחה (ת/191, ת/192), זיאיט מביע בשיחה עם המדובב דאגה לבני משפחתו ואז מוסיף ואומר "אני אספר למשטרת הכל, אני אספר למשטרתה" (ת/192 עמ' 5 שורה 31).

81. בהמשך אותה שיחה מתחילה זיאיט לספר את שהתרחש (עמ' 8 ל-ת/192). בין היתר סיפר כי ישב בחנות ופתחו מצאתי בנאים ועוד אחד [...] (עמ' 8 שורה 27). אותו אדם, קר סיפר ביקש ממנו להתקשר לוודיע (שם שורה 38). בהמשך הוא מספר כי האדם שהגיע אחז بيדו נשק (עמ' 9 ל-ת/192). זיאיט מספר כי במקום נכח גם אמו, גיסתו, אחותם ואףילו בנו (עמ' 10 שורה 11).

82. זיאיט מגלת דאגה לבני משפחתו. הוא מבקש כי יביאו אליו את בני המשפחה ומבקש לקרוא לשוטר. זיאיט חוזר ואומר "לפניהם שאני אספר אני רוצה להגיד לו שיביא אותם" (כלומר את בני המשפחה, עמ' 12), וחזר וمبחר כי משפחת ג'ורבן, משפחתו של הנאשם, היא משפחה חזקה (עמ' 11).

במהלך השיחה מציין זיאיט את שמו של היורה ואומר כי שמו "ראגי" (עמ' 17 שורה 38). זיאיט מספר כי בנו מא' ואשתו זכיה יכולים לספר מה אירע.

83. בעקבות דברים אלו נלקח זיאיט לחקירה בפני החוקר א' חוג'יראת (ת/194). בשיחה עם החוקר הוא מבוחר כי רצונו לספר את האמת ומבקש הגנה לבני משפחתו.

זיאיט מספר לחוקר כי זכור לו שביום האירוע ראה את עמר עובר ליד ביתו כשהוא נהוג במכונית מסווג פורד. לאחר מכן סיפר כי בשעות הערב הגיעו לחדר ביתו שני אנשים; אחד רעל פנים והآخر צער עם פנים גלויות. את הצעיר זיהה כמוסה סוהיל עמאש (חמאדה) (עמ' 3 ל-ת/194).

עוד סיפר כי רעול הפנים הסיר את הכסוי ואז ראה כי מדובר בנאשם - ראיי (עמ' 4 ל-ת/194). גם אימנו זיהתה את הנאשם (שם). הנאשם ביקש ממנו להתקשר לוודיע וכר עשה (שם).

הנאשם הוא שוחח עם וודי ממכשיר הטלפון של זאת. זאת סיפר עוד כי שוחח עם דיב ואמר לו להגיע מיד. כשהגיע דיב הוא לקח את האקדח מהנאשם ונתן לחמאדה על מנת שתיתרחק אליו (עמ' 5 ל-ת/194), לאחר מכן הסיע דיב את הנאשם במכונית שברולט כחולה (שם).

84. לאחר התשאול נלקח זאת לחקירה ונגבתה עדותם (ת/193). בחקרתו סיפר כי בחקירותיו הראשונות פחד לספר את האמת כי אiom (ת/193 עמ' 2). לאחר מכן סיפר שוב את גרסתו המפלילה את הנאשם. תמצית גרסתו כפי שנרשמה בהודעה ת/193 הייתה כדלקמן:

"באותו ערב בסמוך לשעה שבע בערב אני הייתי במקולת שלנו שנמצאת ליד הבית שלנו,ומי שהיה איתני במקולת זה אני, אחוטי מגודה שהכינו שלה אבותסאם אשטו של אחמד הירדי היא גרה בבאקה אלגרביה, והייתה גם אשטו של נידאל אחי ששם סובחיה, והבן שלו הקטן ששמו מ', בזמן שאני במקולת שמשקיפה על הרחוב, עבר רכב פורד פוקוס נוסעת במהירות מי שניג ברכב זה בחור שמו עמאר זכי גורבן בן דוד של ראיי, אותו עמאר היה ברכב נהוג והוא לבדו אני זיהיתי אותו נהוג ברכב, אחרי כמה דקות משהו כמו חמש דקות אחרי שעבירה הרכב פורד היה צועק על אשטו של אחי סובחיה וזאת בכלל שבולה נידאל שהוא אח' ביחס לאחוטי מגודה שהכינו שלה אבותסאם כספ' וזאת על מנת שימלא דלק ולנסוע לעפולה לבית חולים, סובחיה אמרה לי שאני צודק כי לא מקובל בחור מבוגר יבקש כספ', בזמן זהה אני צועק ומדבר עם סובחיה ואני שלי ואחוטי אבותסאם וסובחיה הוי נוכחות גם בני מ', ראיי שני אנשים רצים מלמעלה למטה בירידה צאת מהרחוב שממנו עברה הפורד פוקוס לפני זה וזה עבר לידי, אני ראיי אחד רעול פנים לבוש שחור ומחזק ידו אקדח והוא לבוש בכפפות והשני בחור צערן בן 16 לא היה רעול פנים בחור קירח יلد קטון רץ אליו את החור אני זיהיתי אותו ושמו מוחמד סוהיל עמאש הכנוי שלו חמאדה "אבן אלסאייע", אני שראיתו את הרעול פנים רץ לכיוון שלי ישר ונכנסתי למקולת יצאתני אני ואימא של' לחצרא, והוא רעול פנים נכנס לחצרא הבית שלנו והוריד את הכובע גרב "קלוסה" זה היה ראיי גורבן, אני שראית את ראיי שאלתי אותו מה הבעה הוא אמר לי תתקשר לוודיע עמאש הבן של מרום, מרום היה בת דוד של ראיי שם אבא שלו תופיק, אני חייגתי לטלפון של וודי מטלפון של' שמספרו 053-7253215 למספר של וודי ענין לא זוכר מה מספרו המספר שלו רשום אצל ביזירון, כשהתתקשרתי לוודיע העברתי את הטלפון לראיי וראיי דבר עם וודי, זה הכל בשניות אני לא יודע מה דבר אליו, ראיי החזר את הטלפון שלו אחרי שדבר שניות עם וודי ואז אח' אחמד מתקשר אליו לטלפון שלו, המספר של אחמד 052-3724822 ו אמר לי שהבן של אסקנדרא נורה בכפר, אני אמרתי לו שבכפר נהיה קטסטרופה כל הזמן יש יריות וככל השיחה הזאת כאשר מי שנמצא בידי ראיי והבחור השני מוחמד הכנוי שלו חמאדה".

85. גם בהודעה זו סיפר כי לאחר שהגיע דיב ואסף את הנאשם נשאר במקולת עם בנו מ'. מקום הגיע גם אדם בשם טונג'רה שמספר על הירוי. כעבור זמן החליט לכת לזרת האירוע, ישב בבית קפה ושתה. בדרך פגש שוטר בשם יוני

(ת/193 עמ' 3) כששב לבתו התרחץ ויצא לחתונה (שם).

86. זאייט סיפר גם כי פעל להעילים את צילומי מצלמת האבטחה, לבקשתו של דיב. מדובר במלילה המצוייה בחדר הבית ומצלמה את התמונה במכשירR.V.D.. זאייט מספר כי מיד אחרי שדיב יצא עם הנאשם הוא ביקש מהווער לטפל במכשיר. זאייט מסר את מכשיר ההקלטה לעווער ואמר לו "תעשה עימיו מה שאתה רוצה". לאחר מכן נודע לו כי אחיו עווער שבר את המכשיר (שם עמ' 3).

87. יומיים לאחר האירוע התקשר אליו דיב בשעה 03:22 וביקש ממנו להגיע לבית משפחת אזרד, המתגוררת במתמחם הסמוך לבתו של חמוני - דודו של הנאשם.

זאייט נסע למקום, שםפגש את הנאשם ששאל אותו אם נפטר מכשיר ההקלטה וזאייט השיב שכן. לאחר מכן ביקש ממנו הנאשם ללקחת את מכשיר ההקלטה של מצלמות האבטחה המצוי בבתו של שכנו בשם עבד. זאייט נסע למקום עם שניים נוספים (עמ' 4 ל-ת/193). לעומת זאת לא נכנס לבתו של עבד שכן אשתו התקשרה וסיפרה כי הגיעו שוטרים. זאייט עזב את המקום וניגש למשטרה. אחורי שב לבתו התקשר אליו דיב ושוב קרא לו להגיע למתחם של משפחת אבו אזרד. שםפגש את הנאשם שמספר לו כי מכשיר ההקלטה של עבד נלקח על ידם. עוד העיד כי הנאשם אמר לו "[....] אוי ואובי לך אם תספר במשטרה על מה שקרה. תדאג לעצמך ולמשפחה שלך" (עמ' 4 ל-ת/193 שורה 81).

88. זאייט אף נלקח לבצע שחזור והובלה (ת/195). הוא הצבע על חזר הבית, על המכולת ועל מקומו של כל אחד מהנוכחים במקום בזמן האירוע.

זאייט נחקר עוד מספר פעמים בתחנת המשטרה ובכל הודעותיו מסר גרסה זהה, לפיה מי שהגיע רעל פנים לחזר הבית היה הנאשם (ת/196 עמ' 2, ת/197 עמ' 3).

אצין עוד כי בחקירהו סיפר כי הנאשם מסר את האקדח לחמאדה (ת/196 עמ' 2, ת/197 עמ' 4). לעומת זאת, הנאשם אמר לחמאדה ללקחת את האקדח אולם העד לא ידע לאן (ת/197, עמ' 4). זאייט הבהיר את גרטתו של חמאדיה ולפיה הנאשם נכנס לבתו התרחץ והתגלה (ת/196 עמ' 2).

89. זאייט זומן גם לעדות בבית המשפט ונחקר בשתי ישיבות ב-01/03/2016 וב-01/06/2016. החקירה הנגדית נדחתה לבקשת הגנה לקבלת חומר חקירה לעיון. מדובר היה בעיקר בחומר חקירה הנוגע לתלונות שהגיש זאייט על ניסיונות לפגוע בו ובמשפחהו (ראו פרוטוקול מיום 01/03/2016 ומיום 16/03/2016).

בעדותו סיפר זאייט על אירועי יום הירוי בראמי וחזר על העדות שמסר בהודעותיו המפלילות, דהיינו חזר על הגרסה לפיה הנאשם הוא שהגיע לחזר ביתו כשהוא רעל פנים ובירדו אקדח.

5. 90. בתחילת עדותו סיפר זait Ci מאז יום האירוע, 31/07/2015, הוא ומשפחהו בטרומה (עמ' 35). לדבריו, 5 מכוניות של בני המשפחה הוצתו, ולעבר ביתו נורו יריות רבות (לדבריו כ-2000 כדורים) (שם שורה 5), שתיים מהמכוניות שנשrapו היו שלו, וכן נשיפה משאית שלו ושתי מכוניות של אחיו (שם).

114. בעדותו מיום 01/06/2016 חזר וסיפר על האיים עליו ועל משפחתו והביע חשש ממתן עדות (עמ' 114). העד הדגיש כי הוא יודע שהמשטרה פוחdat משפחתו של הנאשם ולא עשה די להגן עליו ועל משפחתו. זait העד Ci בתלונתו למשטרה הביע חשד שני שמאים עליו ועל משפחתו ומהבל ברוכם הם בני משפחתו של הנאשם (עמ' 122-123). בין היתר אמר:

"שבעים ליד הבית עומדים, אומרים לי 'הם רוצים לחסל אותך', שוטר בא אומר לי 'רוצים לחסל אותך', שבעים עם 10, 10 אנשים עומדים ליד הבית. אי אפשר לנשום. הילדים אומרים מה, מה יש פה? מה יש? מה אי אפשר לנשום'" (עמ' 129 שורות 22-24).

למרות איומים אלו ולמרות שבתחילתה סירב להעיד, שב זait ומסר, הן בחקירה הראשית והן בחקירה הנגדית, את הגרסה המפלילה את הנאשם (ראו עמ' 36 ועמ' 190, 197).

5. 91. זait הדגיש כי היה במקולת כאשר ראה אדם רעל פנים מגע. האדם נכנס לחדר הבית. זait ואמו חשו ונכננו לתוך המכולת. לאחר מכן יצא לחצר ורעל הפנים הוריד את כסוי הפנים (עמ' 36, 36). זait העד Ci ראה שמדובר בנאשם. הנאשם גם הוריד את חולצתו. את החולצה נתן זait לבנו מ' על מנת שייקח אותה ויירוק אותה (עמ' 36 שורה 31). מדובר היה בחולצה עליונה בצבע שחור ומתחתייה לבש הנאשם חולצת טריקו לבנה (עמ' 37).

92. חשוב להזכיר כי זait העד Ci הוא מכיר היטב את הנאשם, שגר בקרבת ביתו (עמ' 47). הנאשם נהג להתפרק אליו לברר מסלולי נסעה Ci זait, כך העד על עצמו, "אני יותר מוויז". לאחר שהנאשם שוחרר ממאסר הוא עבר לידי ביתו של זait, אמר שלום והתענין בשלום המשפחה.

עוד חשוב לציין כי זait הדגיש שאינו ידע האם הנאשם הוא שירה בראמי, שכן הוא כלל לא היה בزيارة היר. כל שיכול היה לספר הוא מה שאירע בחצר הבית (עמ' 50, עמ' 121).

93. זait הבahir בעדותו Ci בחקירהו הראשונות נמנע מלספר על האירועים שכן באותו שלב הבין שהפגיעה בראמי הייתה קלה (עמ' 51). לדבריו, הבין Ci לא מדובר באירוע חמוץ ולכן העדיף להסתיר את האמת. משנודע לו Ci ראמى מצא את מותו כתוצאה מהיר, וכי האישום הצפוי לירוה הוא רצח, החליט לחסוף את האמת (עמ' 51, עמ' 150).

94. חשוב לgressto של Zait בדבר הגעתו של הנאשם לחצר הבית ניתן למצוא בעדויות של עדים נוספים שנכחו במקום.

פאוזיה זאיט, אמו של מוחמד זאיט, סיפרה בהודעותיה ובעדותה בבית המשפט כי ביום האירע היה בעלה מאושפז בבית החולים. פאוזיה התכוונה לנטווע לבקרו. כלתא טובחיה הגיעה לביתו על מנת להסעה לבית החולים (ת/226, ת/225, פרוטוקול עמ' 347). פאוזיה מספרת כי כאשר התכוונה לצאת הגיעה בנה מוחמד זאיט ואשתו זכיה זאיט לחנות המכולת (ת/225, עמ' 2). גם בתה הבכורה מאג'דה הגיעה לבקר (ת/226, עמ' 4, ש' 94-95). לדבריה היא עזבה את חנות המכולת והחלła ללבת לכיוון הבית כדי להתרגן (ת/225 עמ' 2 שורה 32, ת/226, עמ' 2, ש' 226-20, עמ' 347 שורה 22). בדרךה לבית ראתה אדם, לבוש שחורים ורעל פנים נכנס לחצר (עמ' 347, ת/226, עמ' 1 שורה 15). לעומת "אני נכנסתי לחדר פנימי יותר על מנת לראות מי זה ואז ראיתי אותו שהוא מוריד את הקובל גרב ויזיה זאה ראג'י" (עמ' 361, ת/226 עמ' 1). פאוזיה הדגישה כי מהמקום בו עמדה לא ניתן לראות את כל החצר שכן ישבו עץ המסתיר חלק ממנו (עמ' 351, 356), וסיפרה כי שמעה לאחר מכן שיחד עם הנאשם הגיע אדם נוסף, אותו כלל לא ראתה (עמ' 353, 354).

94. פאוזיה הדגישה כי מיד לאחר מכן המשיכה בדרכה ויצאה לבית החולים (עמ' 359, 355). היא לא ראתה את הנאשם עוזב את החצר (שם, ת/226 עמ' 2 שורה 51). פאוזיה הבירה שלא ראתה אקח וכי מעיניה הופנו להתרגן ולצאת לבקר את בעלה בבית החולים.

פאוזיה הוסיפה כי היא מכירה היטב את הנאשם. הנאשם גר בשכונה ובמעבר המשפחות גרו בשכונות (ת/226 עמ' 3). מכל מקום העידה, שוב ושוב, כי זיהתה את הנאשם כאשר הסיר את הכיסוי מעל פניו.

95. חשוב להזכיר, כי פאוזיה נחקרה פעמיים. גם בחקירה הראשונה מיום 10/08/2015 (ת/225) סיפרה על מעשה ביום האירע, אולם השמיטה את הגרסה בדבר הגעת רעל הפנים לחצר. העדה לא הזכירה כל אדם שהגיע לחצר אלא סיפרה שבנה מוחמד הגיע למכולת להחליפה והוא עלה לבת ונסעה לבקר את בעלה (שם). בחקירה נשאלת אם היא מכירה את הנאשם והשיבה בחיווב, אולם ציינה כי "הוא לא בא אלינו לבית [...] אני גם לא ידעתו שהוא יצא מהכלא" (ת/225 עמ' 2).

בחקירתה השנייה ובעדותה בבית המשפט אמרה כי בחקירה הראשונה לא סיפרה על הגעת הנאשם לחצר הבית שכן בנה, זאיט מוחמד, ביקש ממנו להימנע מלספר (עמ' 0, 340, ת/226 עמ' 1 ש' 4-5). לדבריה, בני המשפחה היו מאויימים והיא פחדה (שם).

96. גם אחותו של זאיט, מאג'דה טואיר, סיפרה על שairyע (ת/261). בהודעה סיפרה כי הגיע לבקר את המשפחה. לדבריה, היא עמדה ליד חנות המכולת ביחד עם אחיה מוחמד זאיט. אשתו זכיה, גיסתה טובחיה, אמה פאוזיה ובנו של מוחמד, מ', ישבו בתוך המכולת. בין זאיט לטובחיה התפתחו יוכחות. לפטע ראתה שני אנשים רצים ברחוב לכיוונים (ת/261 עמ' 1 שורה 11, עמ' 949-948). אחד היה מבוגר, רעל פנים ולבוש שחור, והשני היה צעיר עם פנים גלוויות. את הבחור הצעיר ראתה ליד השער. רעל הפנים נכנס לחצר ומוחמד ניגש אליו לראות מה קורה. מאג'דה העידה כי לא ראתה האם רעל הפנים אוחז בידו דבר מה. כעבור מספר דקות הגיע רכב ואסף את רעל הפנים. רק בשלב זה, כאשר הוא ניגש לרכב, ראתה כי הסיר את הכיסוי מעל פניו וזיהתה כי מדובר בנאשם (ת/261 שורה 18

ושורה 24, עמ' 957).

בחקירה הנגדית בבית המשפט הבחירה, כי לא כל הנוכחים עמדו באותו מקום. היא הייתה מחוץ ליכולת ואילו זכיה זאיט וסובחיה זאיט היו בתוך המכלול (עמ' 968 שורה 23). לפיכך, ניתן שיש הבדלים בעדויות הנובעים מחוויות הראה השונות. כן סיפהה בעדותה, כי בזמן שרועל הפנים הגיע, הייתה אמה פאווזיה, כבר בדרכה לבית (עמ' 965).

97. גם זכיה וסובחיה שישבו ביכולת מסרו את גרטן. זכיה, אשתו של מוחמד זאיט, מסרה הוודאות במשטרה (ת/234-230) ואף העידה בבית המשפט. זכיה מסרה מספר גרסאות.

בהודעתה הראשונה מיום 06/08/2015 (ת/230) נשאלת האם הנאשם הגיע לבitem והשיבה בשלילה. העודה הדגישה "ראג'י שנתיים לא ביקר אצלנו [...]."

בהודעה מיום 13/08/2015 (ת/231) סיפהה לראשונה כי ראתה בחור לבוש שחורים וכובע גרבי על פניו נכנס לחצר (עמ' 1). לדבריה, לא זיהתה את האיש, אולם שמעה מבוללה, זאיט מוחמד, כי האדם שנכנס הוא הנאשם (ת/231 עמ' 1 שורה 13, ת/231א עמ' 5).

בשלב מסויים בחקירה, סיפהה כי כלל לא הייתה בחצר אלא הייתה בדירתה (עמ' 33 לת/231א'), אך לאחר מכן שבה וסיפהה כי הייתה ביכולת אולם לא ראתה את פניו של מי שנכנס לחצר (עמ' 35 לת/231א').

98. גם בעדותה בית המשפט חזרה וסיפהה כי ראתה אדם נכנס לחצר אך לא זיהתה אותו. בעל הוא שסיפר לה כי מדובר בנאים (עמ' 497-506, 569). עוד סיפהה, כי בחקירה הראשונה נמנעה מלספר על הנאשם שכן פחדה ממנו (עמ' 505).

99. גם גיסתו של מוחמד זאיט, סובחיה זאיט, הנושאה לנידאל זאיט, סיפהה את שאירע. בהודעתה במשטרה מיום 25/08/2015 (ת/237) חזרה על הגרסה לפיה ישבה בחנות המכלול עם בני משפחה נוספים. לעדותה, היה ייכוח קולני בין מוחמד. לפתע נכנס אדם לבוש שחורים לחצר הבית (שם, שורה 6). מוחמד ובנו מ' הגיעו לראות במה מדובר. לדבריה, היא ראתה אותו מגע בלבד ואניoidת אם היה איתה אדם נוסף. כעבור זמן קצר רכב לאסוף אותו. רק כאשר עלה האדם לרכב זהה כי מדובר בנאים (שם, עמ' 2). העודה הדגישה כי כאשר הנאשם עלה לרכב היה חשוף פנים. העודה ראתה כי הנאשם הגיע לבוש שחורים ושםה לב כי בעת שעזב לבש חולצה אחרת, לא שחורה (עמ' 2 לת/237 שורה 43).

100. בעדותה בית המשפט שינתה את גרסתה. לעדותה, הגרסה שמסירה במשטרה היא יכולה אמרת כמעט של רעל הפנים קרangi (עמ' 644 שורה 16, עמ' 671). לדבריה, היא כלל לא הכירה את הנאשם ולכן לא יכולה לזהותם

(שם). העדה הוכזהה עדיה עונית וnochkaה על ידי המאשימה בחקירה נגדית (עמ' 647). גם בחקירה הנגדית צינה כי אינה מכירה את הנאשם ולכנן לא זיהתה אותו.

101. העדה סיפרה גם כי בני המשפחה מאויימים וכי נורו יריות בעבר בהם (עמ' 653, 662). עם זאת, הבהירה כי היא מעידה אמת. סובচיה נשאה גם האם מישחו אמר לה למסור למשטרה כי זיהתה את רעל הפנים וכי ראתה שמדובר בנאשם והשיבה בשלילה (עמ' 661) . לעומת זאת, היא כלל לא הזכירה את שם של הנאשם וכי מי שרשם את השם היה החוקר (שם).

102. העד האחרון שנכח במקום הוא בנו של מוחמד זיאט, מ'. בשל גילו הצעיר מ' העיד רק בפני חוקר ילדים ולא התיצב בבית המשפט. חוקר הילדים התבקש לבדוק האם ניתן להתר את עדותו של מ', אך השיב בשלילה (מכتب מיום 27/03/2017).

מ' מסר את גרסתו לחוקר הילדים ביום 18/08/2015 (ת/161, ת/161א'). בחקירהתו סיפר כי ביום האירוע היה ביחד עם אביו בכנות המכולת של המשפחה. מ' סיפר כי אביו ישב מחוץ למכולת ועל הכביש (עמ' 5 לת/161א'). גם אמו, זסיה, ישבה מחוץ למכולת (שם). לדבריו, הוא ראה אדם מגיע ברכיצה ונכנס לכיוון הבית. יחד עמו היה ילד. אביו, מוחמד, רץ אחרי האדם ומ' הצטרף אליו (עמ' 5-6 לת/161א').

מ' מספר כי "דבר ראשון הוריד את הגרב ואחר כך הוריד את החולצה ואז הוריד את הכפפות" (עמ' 6). מ' זיהה כי מדובר בנאשם (שם, עמ' 6 שורה 33). מ' מספר כי הנאשם דיבר עם אביו וביקש ממנו לשורף את החולצה (עמ' 7). אחר כך אביו לקח אותו הצדיה ואמר לו לזרוק את החולצה. מ' לקח את החולצה על אופניו וזרק אותה ליד ביתו של סוקי (עמ' 10). עוד הוסיף כי שם את החולצה בשקייה הייתה רטובה מזיעה. כאשר חזר לביתו ראה את הנאשם עולה לרכב מסווג שברולט כחול. ברכב נהג דיב אבו אל זרד. מ' סיפר כי לדיב היה זקן (עמ' 11).

מ' גם ביצע הובללה של השוטרים למקום השלכת החולצה (ת/116) (חוות דעת בעניין החולצה סומנה ת/175).

103. מ' לא העיד בבית המשפט בשל גילו (9 שנים). חוקר הילדים, אשרף חדד, צירף את הערכתו בדבר מהימנות העדות (ת/160), בה ציין בקצרה כי לא התרשם מנגמת הפללה, בין היתר "[...]" בכך שמסר את החלקים שלו ושל אחרים באירועים ושלל חידות נוספים". בעדותו בבית המשפט חזר חוקר הילדים על הערכת המהימנות, אם כי ציין שגרסת החשוד לא עמדה בפניו ולכנן לא יכול היה לעmeta את מ' עמה.

104. חשוב לציין, וגם החוקר ציין זאת, כי מ' עומת עם אחת מגרסאותו של אביו מוחמד, ולפיה זסיה לא הייתה נוכחתי במכון. למורת שנאמר למ' שזו גרסת האב, עמד על שלו והציג כי אמו ישבה ליד המכולת (ת/161א עמ' 17). בכך יש לזכור את ההנחה כי מ' לא דיקלט דברים שאמר לו אביו אלא סיפר את שאירע מזכרו.

105. CAN RAO LEHZICHR CI UL PI SEUF 2 (A) LACHOK LETIKUN DINI HAREIOT (HAGNET YILDIM) HATSHUT 1955 "AIN MUVIDIM IL'D UL UBIRAH HAMONIA BATOSFET, SHNEUSHTA BGOFU AO BNOCHOTHU AO SHA'OH CHOSH BUSHIYTHA AO MKABALIM CARAIA HODUTSU SH'L UL UBIRAH CAMOR, ALLA BRESHOT CHOKER YILDIM VENOCHOTHU". AM KBU CHOKER YILDIM CI LA NIYAN LAHEID AT HILD, TAHA UDOTH SHMOSER HILD BAFNI KIBLAH BBET HAMASHPET (SEUF 9 LACHOK). BIHD UM HAGSHET UDOTHU SH'L HILD SHNINTNA BAFNI CHOKER YILDIM MONGASHAT GEM HAREKET HAMAHIMONOT CFI SHGOVSHA UL IDI CHOKER YILDIM. KBLAT UDOTHU SH'L HILD BIHD UM HAREKET MHIMONOT ZO SH'L HACHOKER MAHOO CHRIG LCCALL AOSER UDOTH SHMIYA VELCCALL LFIO UL BET HAMASHPET LHTARSHM MMAHIMONOT HED BEAZMO. BETI MASHPET CHZRO VEHADGISHO CI LHAERKET HAMAHIMONOT SH'L CHOKER YILDIM YIS LTTA MASHKEL MMASHI BKBIUT MHIMONOT GRST HILDIM (RAO U'P 1121/96 FLONI 'MDINAT ISRAEL, P'D N(3) 353 (1996); U'P 77/433 MDINAT ISRAEL 'CHAGG, P'D LB(1) (1978); U'P 550, 548 694/83 DENINU 'MDINAT ISRAEL, P'D M(4) 249 (1985); U'P 446/02 MDINAT ISRAEL 'CHAGG, P'D LB(1) (2002); U'P 776 776 (3) (2016)).

UM ZAT, HAREKET HAMAHIMONOT SH'L CHOKER YILDIM AINA BAHA BMAKOM HAREKUT BET HAMASHPET VAIINA COBLAT AT BET HAMASHPET, SHLO HSMOKOT HICHIDA LKBOU AT MIZTAI HAMAHIMONOT (RAO U'P 446/02 HNL, 'UM' 776 VEHASMCATHOT SHM; DNB'P 3750/94 FLONI 'MDINAT ISRAEL, P'D M(4) 621 (1994)).

106. NZICR UDOD CI HAYIZON BIN HAFGIYA BENAAM SH'L HOKSHI BAHEUDAT HILD VEBATAT DBRIO MCILI SHNI, LBIN HRCZN LHAGN UL HKTINIM, MZIY BDRISHA CI BET HAMASHPET LA YSMOK UL UDOTH SH'L SHLA HID BAFNI ALA AM NMZAC LA SIYU (RAO SEUF 21 11 LACHOK LETIKUN DINI HAREIOT (HAGNET YILDIM), HATSHUT 1955; U'P 12/9469 MACHAGNA 'MDINAT ISRAEL, PASKA 21 (05/02/2015); U'P 8805/14 HNL). CMO KN NDRSH CHOKER YILDIM LTAUD AT UDOTH (SEUF 5 A LACHOK LETIKUN DINI HAREIOT (HAGNET YILDIM)) UL MNAT SHGM BET HAMASHPET YOCAL LHTARSHM MAOFEN HGBIYA VOMAOFN MISRIT UDOTH (RAO: DBRI HAHSEVR LHZCUT CHOK LETIKUN DINI HAREIOT (HAGNET YILDIM) (TIKUN MS' 6, TSHNACH-1998, H'CH 530, U'P 446/02 HNL).

107. UDOTHU SH'L CHOKER VEHARSHMOTU MM' VASHAR UDOTH, MCHIBBOT AT HAMSKANA CI UDOTHU SH'L MI' CFI SHNRASHMA MSHKFBAT AT MHA SHRAO UNIYO SH'L MI' WIS LKBOU CI HIA UDOTH MHIMONA. NZICR CI BMKRAH HONOCHI UDOTHU SH'L MI' AINA ALA RAK NDBR ACHD BSHL HAREIOT. CFI SHNRASHA LHL, HRY SHGM AM NPLO KNTUN, PGIMIM BDZR TUYUD HAKHIRAH VOBHKIRAH, VOGM AM HAREKET HAMAHIMONOT AINA MFORTAT DHA, HRY SHUDOTHU SH'L MI' MSHTELBAT BMAARAG HAREIOT HANOSFOOT VDI BCK CDI SHTEMASH RAYA LCHIZOKN.

סיכום הראיות בדבר התרחשויות בחצר בית זאייט

108. CSBAIM ANO LSCKM AT HAREIOT BUNIN HAGUTU SH'L HANAAM LHZCR BITHO SH'L ZAIT, AINNO YCOLEM LHTAULM MKRN CI SHEN STIRROT BIN UDOTHI SHONOT, VCI LCL ACHD MAHUDIM, SIFOR HOSHONA BMEUT MSIFORO SH'L CHBRO.

BATROM NBACH AT HATUNOT HAMRACHZIOT BDZR HSHTIRROT UDOTHI SH'L NEUR MASFAR HURROT MKDIMOT.

109. MZBV BO UDII RAYA SHNCCHO BAOTHA ZIRAT AYRUV AIMM ZOCRIM AT HDDBRIM BAOFEN ZEEH AINO CHRIG VAOI LHYFR, ZEEH UMOD 26

כבר נאמר אין סוף פעמים כי הזיכרון האנושי אינו בבחינת "צילום מצב". לכל עד מטען אישי שלו, כל עד שם לב לפרטים שונים וכל עד רואה את ההתרחשות מזוויות ראייה שונה. יתרה מזו, הזיכרון האנושי עשוי לתעתע בעדים. עם הזמן מתגברים בזכרונו של כל עד פרטים שונים של האירוע. ממועד ההתרחשות ועד מועד מסירת העדות חולף זמן שעשוי להביא עדים לשם לב לדברים שונים, לטעות בלוחות זמינים, במיקום מדויק של פרטים וכדומה. כך למשל בע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל (20/10/2010), מצטט בית המשפט דברים שאמר הסופר מאיר שלו בספרו "הדבר היה ככה", על הזיכרון:

הזיכרון האנושי מתעורר וכבה כחפו. הוא מעמעם ומחדר מעשים, מגדיל ומקטין את עשייהם. ברצותו ישיפול וברצותו ירומם. כשקוראים לו הוא מתחמק, ובשובו - יצוץ בזמן ובמקום שנוחים לו. אין לו מלך, שוטר, קטלוג ומושל. סיפורים מתרברים זה בזה, עובדות מצמיחות יחרים. המצלבים, המיללים והריחות - היו הריחות - האctors בו, מושלים במחסני בא-סדר גמור ונפלא. לא בסדר הכרונולוגי, לא לפי גודל או חשיבות ואף לא לפי האלף-בית" (מאיר שלו הדבר היה ככה 151 (עם עובד, התש"ע-2010)).

110. באירוע בו נוכחים 6 אנשים שונים, ובמיוחד כאשר האירוע נתפס על ידם כאירוע טראומתי, אין לצפות לדיווק מלא ולזהות מוחלטת בין הגרסאות. על כן, שומה על בית המשפט לבחון את כל העדויות, לבחון את הסתיות ולקבוע האם קיים "גרעין אמת" משותף לכל העדויות, שעליו ניתן לבסס את קביעת העובדות. כך למשל נאמר בע"פ 553/11 מריסאת נ' מדינת ישראל (14/03/2012):

חלק מהסתירות ניתן ליישב נוכחות טיבו ואופיו של האירוע שהוא מלאה באנדראלמוסיה רבתית. כמו שצינה בסרט המצלמת מספר זוויות בקטעי זמן שונים, כך שכל אחד מהעדים רואה את הדברים ממקום עומדו, מזוית אחרת, ולעיתים בנזקנות זמן אחרת. יתרון כי חלק מהסתירות בדברי העדים מקורה בה עצמה והפרזה בתיאור האירועים.

כל שופט בערכאה דיןונית, מכיר את התופעה של עדים טועים, ואףלו עדים המשקרים במידה זו או אחרת, מבלתי שיש בכך כדי לאין את גרסתם בלבדה העיקרית של הדברים. מה מביא עד לשקר או לומר דברים לא נכוןים? הנושא ראוי למחקר בפני עצמו והסבירות לכך רבות ומגוונות ולא ATIIMER למצותן: יש שהעד אינו זוכה וטוועה בתשובתו; יש שהעד מבקש לרצות את השאל או להוכיח כי הוא ידוע את כל התשובות, וכן הוא מספר גם על דברים שלא ראה במו עיני; לעתים מתרבבים הדברים שראה העד עם דברים ששמע מאחרים במועד מאוחר יותר; לעתים העד משקר כדי להרחק ממנה חיש ששהוא משקר בדברים אחרים, או כדי להרחק ממנה חיש שתיאם את עדותו עם אחרים או שמקור ידיעתו הוא אחרים; לעתים העד משיב באופן לקלוני, מבלתי לטרוח להבהיר דבריו אם כדי להסתיר דברים שאינם קשורים לנושא המשפט, אם מתוך חשנות בסיסית ואם מתוך מגמה של "להסוך במידע"; יש והעד סר פנים וזעף, בשל החקירה המכובידה עליו או שמכעיסה אותו מאחר שספקפים ביושרו. קיצורי של דבר - לא כל עד שמשקר או טועה בחלקים מעודתו, יש לקבוע כי אינו דובר אמת בגרסתו המרכזית, ומכאן מלאכתה של הערכאה הדיונית, לבור את התבנן מן הבר, ולעתים, כשייש

צורך, אף להשתמש בכלל של "פלגנן דיבורא". כאמור, בית משפט קמא היה מודע לכך שהליך מהעדים הם נוגעים בדבר, ובחן בזהירות את דבריהם, ומכלול העדויות והצטברות ניתן לקבוע את מעורבותם של המעוררים בהcaptcha המתלוון.

ראו גם ע"פ 2895 פרחי נ' מדינת ישראל (25/10/2007), פסקה 7; ע"פ 564/78 שחادة נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד לג(3) 77, 79 (1979); ע"פ 9184 מדינת ישראל נ' כהן (19/09/2007); ע"פ 533/82 זכאי נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 57 (1984)).

לאחר שאמרנו זאת נפנה CUT לבחן את הסתיירות הנטענות ונפתח בטענות המרכזיות בעניין עדותו של מוחמד זאיט.

aicinoi mcsir haapelun shel zait

111. בהסכמה הצדדים הוגשו מחקרים תקשורתיים (פירוט שיחות ומיקומים) של מספר מכשירי טלפון של חסודים ומעורבים שונים. בין היתר הוגש מחקר תקשורת של מכשיר טלפון שהוא בשימושו של מוחמד זאיט (ת/286) (טלפון מס' 053-7253215). לטענת הגנה, מחקר התקשורות האמור ניתן ללמידה כי בשעות הרלוונטיות (סיבוב השעה 00:00-19:00) אכן מכשיר הטלפון של זאיט באוזר מגן מיכאל, ובהמשך באוזר בניינינה. הגנה טוענת כי בהיעדר חוות דעת שתבהיר מהי משמעות האמור, יש לקבל את הדברים כפשוטם, דהיינו, לקבוע כי מכשיר הטלפון של זאיט לא היה בישוב ג'סר א-זרקא, ומכאן כי דבריו לפיהם פגש את הנאשם אינםאמת. במיוחד מפנה הסגור לשיחה שנרשמה בשעה 20:01:14 המאובחנת בבניינינה.

112. הגנה מפנה להודיעו של זאיט (ת/198), שם הוא נשאל על כך ומשיב כי יתכן שהיא בניינינה כדי למלא דלק במכונית או לקנות בקיוסק. הגנה טוענת כי המשטרה לא בדקה את תשובתו של זאיט, לא בדקה מצלמות אבטחה בתחנות הדלק ובקיוסק, ולא אספה ראיות. לו הייתה עשויה כן, כך נטען, היה מתברר כי זאיט כלל לא היה בג'סר א-זרקא ועדותו בדבר זהה של הנאשם הייתה מתבררת כבלתי אמינה.

113. טענות הגנה אינן פוגמות בגרסתו של זאיט. הימצאותו בשעה 20:00 בניינינה לא הוכחה על ידו. מדובר בשעה לאחר הירי ברامي, ואין בקשר סתרה לעדות לפיה בסמוך לאחר השעה 19:00 היה זאיט בביתו וראה את הנאשם. גם האיכון בשעה 19:00 בMagnitude איןנו מUID על מקום הימצאותו של זאיט. הרישום במחקרים התקשורות מלמד רק באיזו אנטנה נקלט המכשיר, ולא הICON היה העד. כך, ניתן לראות במחקר התקשורות ת/286 כי אין בו כל רישום של היישוב ג'סר א-זרקא, אף כי ברור שזאיט היה בכפר בשעות שונות. גם מחקרים התקשורות נוספים, כגון ת/285, ת/287, ת/288, ת/289, ת/290 - שמתיחסים למכשירי טלפון אחרים של תושבי הכפר, אין כל רישום בג'סר א-זרקא. מכאן ברור שהרישום "Magnitude" או "בנייןינה" אינו מספק לקבוע כי זאיט לא היה בכפר.

כאן אוסף כי בהיעדר חוות דעת או הסבר אחר למחקרים התקשורתיים, ברור שלא ניתן לקבוע את מיקומו המדוייק של זאיט במועדים השונים. בהיעדר איכון מדויק לא ניתן לשולב את האפשרות כי זאיט היה בג'סר א-זרקא, כמו שאין

לשלול כי היה במקומות אחרים. לפיכך, מחקרים התקשרות אינם יכולים לשמש ראה למקומות הימצאותו המדוקיק של זאייט, ואין בהם די על מנת לשלול את האפשרות שהיא בכפר (ראו לעניין משמעות איתור על פי איקונים של מושרי טלפון ע"פ 10365/08 אלעיסוי נ' מדינת ישראל (07/03/2011); ע"פ 9141/10 סטואר נ' מדינת ישראל (28/04/2014)).

הפגישה עם השוטר יוני

114. זאייט סייר בהודעותיו ובחקירותו כי לאחר המפגש עם הנאשם ולאחר שנודע לו על הירוי לפני ראמי, הלך למרץ הכפר וישב בבית קפה. בדרכו, כך סייר, ראה שוטר בשם יוני שאותו הוא מכיר. מדובר לדבריו בשוטר מתחנת המשטרה בזכרון יעקב (עמ' 48, 50). טענה זו נבדקה ומתברר כי בתחנת זכרון יעקב ישנו שוטר בשם יוני אמסלם. במצר שהcin (נ/10) מצין מר אמסלם כי ביום 31/07/2015 כלל לא עבד, לא היה בכפר ולאפגש את מוחמד זאייט.

זאייט עומת בחקירותו עם הדברים והшиб כי יתכן שטענה בשמו של השוטר וכי שמו אינו יוני (עמ' 50).

115. אין בפנינו ראה אחרת לעניין פגשתו של זאייט עם איש משטרה כלשהו, ולא ניתן לשלול את האפשרות כי זאייט טעה בשמו של השוטר עמו נפגש. מכל מקום, דומה שהמפגש הנטען עם שוטר כלשהו זההו לא ידועה, אינו יכול לשמש חיזוק לגרסת זאייט, ומנגד גם אינו יכול לפגוע במהימנות הגרסה. הויל וזאייט לא היה משוכנע שכן מדובר ביוני אמסלם דווקא, הרי שקבלת גרסתו של השוטר אמסלם אינה מחייבת את המסקנה כי זאייט שיקר בעדותו.

על כן, דומה שבעניין המפגש אין כל השפעה מכל סוג שהוא על קביעת מהימנות גרסתו של זאייט.

סתירות בעדויות בני המשפחה

116. הסניגור טען בפנינו בהרחבה כי נמצאו סתיירות רבות בין עדויות בני משפחת זאייט, ואף הגיע לעיונו רישמה מפורשת של סתיירות בעדויות. כפי שציינתי לעיל, אך טבעי הוא כי בין עדי ראה לאירוע, במיוחד לאורו אוטו חוו כאירוע טראומתי, יימצאו סתיירות מסוימות. בכך אין כדי לשלול את האפשרות "שגרעין אמת" בעדויות ימצא מהימן.

עם זאת, לא ניתן להתעלם כלל מהסתירות, ולעתים סתיירות בין עדויות יפגעו במהימנות העדויות, הכל תלוי בנסיבות הסתירה ובנסיבות שניתנו לה.

117. ההגנה מצבעה על סתירה בין הגרסאות לעניין מיקומו של כל אחד מהנוכחים בתוך חנות המכולט, בכניסה לחנות או בכניסה לבית. מרבית הסתיירות האמורota אין מלמדות מאמם על מהימנות הגרסאות. במפגש כזה שהחל בויכוח בין בני המשפחה, אנשים עשויים לזרז מקום ולהחליף מקום, ובזכירונו של כל אחד עשוי להתקבע מיקום אחר של חבריו.

כך למשל, העיד מוחמד זאייט כי אמו יצאה אחריו מהמכולט כאשר רעל הפנים הגיע לחצר, ואילו האם העידה

כִּי ראתה את רעל הפנים כשהגעה לפתח הבית. זו הסתירה שאינה פוגעת בנסיבות שכן יתכן שכל אחד זוכר את רגע האבחנה ברעל הפנים אחרת.

118. גם בעובדה שהחלק מהnocחים ראו גם את רעל הפנים וגם את חמאדה שהגיע אליו, ואילו חלק מהnocחים ראו רק את רעל הפנים אין די כדי לפגוע בנסיבות הגרסה שהרי כל אחד ראה את האירוע מזווית אחרת, כל אחד עשוי למקד את מבטו בכיוון אחר, ולכל אחד היה שדה ראייה שונה. בהחלטת יתכן שלא כל הנוכחיםשמו לב לאדם הנוסף שהגיע אחורי הנאשם או שמדובר מושבם כלל לא ראו אותו.

119. מאותו טעם, גם העובדה שבחלק מהעדויות לא נזכרו כל הנוכחים שנזכרו בעדויות אחרים, אינה מספקת כדי לפגום בנסיבות גרעין העדות. עם זאת, קיימת סתירה אחת המחייבת הסבר, והכוונה לסתירה בעניין נוכחותה של זכייה, אשוט של זאיט.

ראינו לעיל כי זכייה מסרה מספר גרסאות ובחילק מהן העידה כי כלל לא נכח באירוע, אלא הייתה בדירותה (ת/231א', עמ' 33). גם זאיט מסר באחת מהודעותיו (ת/193ב', עמ' 23) כי זכייה הייתה בדירה ולא ראתה מאום.

בהתודעה ועדויות מאוחרות יותר אישרו שניהם כי זכייה הייתה במקום האירוע וראתה את רעל הפנים מגיע. בעודתה בבית המשפט טענה זכייה כי השוטר לא הבין אותה ולכן הדברים שנאמרו לכaura מפהיה בת/231א' אינם משקפים את מה שאמרה (עמ' 613).

120. כל שאר העדים, לרבות הבן מ', סיפרו כי גם זכייה הייתה בחנות המכולת. עדותו של מ' בעניין זה משקל רב שהרי בחקירה הוא עומת עם גרסת אביו לפיה האם לא נכחה במכולת ולמרות זאת עמד על שלו וחזר להבהיר כי הייתה נוכחית.

דומה כי מכלול הראיות ניתן לקבוע כי גם זכייה הייתה במכולת. הרחיקתה מהמקום באחת מהודעות נעשתה, ככל הנראה, על רקע פחדיה והחשש מהאיומים על המשפחה, או על רקע החשש להפלת בני המשפחה בסיעו לנאים. כך או כך, שכונתי כי ניתן לאתר גרעין ברור בעדויות ולקבוע כי במקום נכח כל העדים; כלומר מוחמד זאיט, אשוט זכייה, בנם מ', האם פאויזיה, סובחיה ומאג'דה.

החולצה

121. כפי שהובהר לעיל, לגרסת זאיט הוריד הנאשם את חולצתו השחורה ונוטר בחולצת טריקו לבנה. זאיט העיד כי את החולצה נתן לבנו מ' על מנת שיזורך אותה. מ' העיד כי לפקח את החולצה, שם אותה בשקייה, והשליכה ליד ביתו של סוקי. מ' הוביל את השוטרים למקום בו השлик את החולצה (מצור ת/116), ובמקום אכן נמצאה חולצה שחורה שסומנה ת/266 (ראו גם מצור ת/113). מדובר בחולצה עליונית עם רוכסן ملفנים ועליה כתוב באנגלית CH RK (ת/172). בבדיקה החולצה במעבדה נמצא עליה שרידי ירי (ת/172 עמ' 3). שרידיים אלו יכולים להצביע כי מי

שלבש את החולצה ירה או היה בקרבת היורה (שם וכן עדות מר צדוק צח עמ' 845).

החולצה נלקחה גם לבדיקת DNA אולם בבדיקה לא נמצא פרופיל DNA של הנאשם. נמצא פרופיל שלא זוהה.

חולצת דומה בגודל זהה (XX) נמצאה בבתו של הנאשם אף גם עליה לא נמצא פרופיל DNA שלו (ח'174).

122. העדר פרופיל DNA של הנאשם עשו להפתיע, ואולי להחליש את הגרסה המפלילה, שכן מ' סיפר כי החולצה הייתה רטובה מזיעה ולכן שם אותה בשקית. עם זאת, הולכה ידועה היא העדרו של DNA אינו מספיק לשלוות את האפשרות כי החולצה שימשה את הנאשם (ראו (ע"פ 443/10 קח-קוזאשווילי נ' מדינת ישראל (20/12/2012)). כוחה הראייתי של ראייה פורנזית הוא בהימצאותה ולא בהעדרכה, גם מקום שבו צפוי היה כי תימצא (ראו ע"פ 7234/13 אימאם נ' מדינת ישראל, פסקה 30 (13/07/2014); ע"פ 7598/95 בן שטרית נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (2) 385 (1998); ע"פ 5724/95abo- דחל נ' מדינת ישראל, פיסקה 5(א)(2), (12/05/1996); ע"פ 6679/04 סטקלר נ' מדינת ישראל, פיסקה 33 (11/05/2006); תפ"ח (מחוזי נצ') 502/07 מדינת ישראל נ' זדורוב (14.09.2010)). ציריך לזכור כי חלפו כשבועים בין מועד האירוע ועד מציאת החולצה, וקשה לדעת מהו אירע אליה באותו ימים ומה השפע על הימצאות פרופיל ה-DNA.

domini כי הימצאות החולצה בדיקת מקום עליו הצביע מ' והימצאותם של שרידי ירי עליה מחזקים את ההנחה כי החולצה שימשה את היורה. העדר פרופיל DNA של הנאשם או של כל אדם אחר אינו שולל את האפשרות כי הנאשם הוא זה שלבש את החולצה. מכל מקום, ברור גם כי החולצה כשלעצמה אינה יכולה לבסס את הקביעה כי הנאשם הוא שלבש אותה בעת הירוי ולכן קביעה כזו צריכה להתבסס על ראיות אחרות.

עדותם של מוחמד ג'ורבאן (טונג'ירה)

123. כאמור, זאיט העיד כי זמן קצר לאחר שהנפטר עזב את החצר, הגיע למקום אדם בשם מוחמד ג'ורבאן המכונה טונג'ירה ומספר על הירוי בראמי. לגרסתו של זאיט, עד הגיעתו של טונג'ירה לא ידע מאים על הירוי, ולא ידע מה הם המעשים המזוהים לנפטר.

124. המשימה זימנה לעדות את טונג'ירה. העד סיפר כי ביום האירוע הלה לדודתו כדי לחתות ממנו כסף. בדרך כלל עבר ליד המכונית של משפחת זאיט, וראה את זאיט ועוד שני אנשים (עמ' 879, 880). השלושה שבו ושתו. עוד הוסיף כי ראה אותם בסביבות השעה 20:00.

125. איש מבعلي הדין לא שאל את העד האם שוחח עם זאיט בעניין הירוי בראמי, ועל כן אין בפניו כל עדות הסותרת את גרסתו של זאיט לפיה טונג'ירה היה הראשון שמספר לו את פרטי הירוי בראמי.

עם זאת, טענת ההגנה כי מעדתו של טונג'רה לפיה ראה את זיאט בסביבות השעה 20:00 ליד המכולת, מתח'יבת המסקנה כי גרטסו של זיאט לפיה היה באזור בנייניה באותו שעה אינה אמת.

126. עדותו של טונג'רה אינה מעלה ואני מוריידה לעניין מהימנות גרטסו של זיאט. העד נשאל שאלות קצרות בלבד, ואישר את הפגישה עם זיאט. העד ציין כי ראה את זיאט בסביבות השעה 20:00; לדבrio, "אולי ב-8" (עמ' 880). מכך לא ניתן למדוד מה הייתה השעה המדויקת והאם יש בכך סתרה לטענה כי זיאט נסע לבנייניה לקישוק או לתחנת דלק ושב. זיאט אוכן בשעה 20:01 בבנייניה ואין בכך לסתור את האפשרות כי סמוך לפני הנסיעה או לאחר שב פגש את טונג'רה.

הרכב שאסף את הנאשם

127. ההגנה מצבעה על סתרות בין העדויות בדבר הרכב שעלה פי הנטען אסף את הנאשם מחצר ביתו של זיאט. נמצא עדויות לפיהם נראה רכב מסווג שכירולט בצבע כחול מגיע לאסוף את הנאשם, וישן עדויות כי מדובר ברכב אחר מסווג פיאט פונטו או פורד.

128. מבלי לפרט את כל אחת ואחת מהgresאות, דומה כי אין די בסתרות הנטענות כדי לשלו את גרטסו של זיאט לפיה דבר הוא שאסף את הנאשם. מרבית העדים זיהו את הרכב שהגיע לאסוף את הנאשם שכירולט בצבע כחול (ראו למשל: זיאט בת/193ב' עמ' 31, מ' בת/161, עמ' 2). מכל מקום, העדים מסבירים כי הנאשם אסף ברכב וכי הנהג היה עם זקן. חלקם זיהו את הנהג דבר ג'ורבאן, וחילקו לא זיהו אותו (ראו למשל עדותה של מאגדה, ת/261, עמ' 2, עמ' 37 לפוטוקולים). דבר היה בעל רכב מסווג שכירולט, ועל כך העידו גם עדי הגנה (ראו עדות חמודי, ת/304).

129. הבדלי הgresאות אינם שוללים את מהימנות גרעין העדות. טעות בזיהוי סוג הרכב יכולה לנבוע מסיבות שונות; לא כל שם לב במדוקיק לסוג הרכב; לא כל מכיר את סוג הרכבים; עדויות נשמעו בעבר זמן לא קצר, ועוד כהנה וכנה. גרעין העדויות הרלוונטי לענייננו הוא כי הגיע רכב כדי לאסוף את הנאשם ולקחת אותו מחצר בית משפחת זיאט. על גרעין הגרסה חזרו כל העדים שנכחו במקום, ורובם אף ידעו לזהות את הנהג כבעל זקן, תיאור התואם את דבר. די בכך כדי לחזק את גרעין העדויות.

תיאום גרסאות

130. ההגנה מבקשת לשכנע כי בני משפחת זיאט תיאמו גרסאות, ועל כן אין לתת בעדותם כל אמון. ההגנה מצבעה על כך שהתחילה כל בני המשפחה נמנעו מלספר על האירוע בחצר הבית וכי ביום אחד, בעיתוי זהה, שינו כולם את עדותם וסיפרו את הגרסה המפלילה את הנאשם.

131. כדי לשכנע בדבר תיאום גרסאות מצבעה ההגנה על קשר שנוצר בין מוחמד זיאט, בעת ששחה במעצר, לבין אשתו, קשר שבמסגרתו, כך נטען, העביר זיאט לבני המשפחה את הגרסה המפלילה. הסנגור מפנה לעדות בדבר קשר בין זכיה, אשתו של מוחמד זיאט, לבין אסיר עובודה ששחה עם מוחמד זיאט במעצר (ת/234 עמ' 3). באותו הودעה

מספרת זכיה כי שוחחה עם אסיר בשם איברהים שהעביר את השיחה לבعلا, וזה אמר לה לשלם למשפחה של אותו איברהים. לדבירה, שוחחה עם בעלה רק על המשפחה והילדים, אף אמרה לו: "שיפתח על הכל ויגיד את האמת". על כך השיב לה בעלה כי הוא "[...] לא רוצה כי אימנו עליו שלא יספר" (שם).

132. עוד נטען כי ביום שבו שינתה זכיה את עדותה היא נפגשה עם מוחמד זיאט ושניהם תיאמו את הגרסה. על כן השיבה זכיה והעידה (עמ' 517) כי נפגשה עם בעלה רק לאחר החקירה ולא לפניה. יחד עם זאת, בחקירה הנגדית אישרה כי פגשה בבעלה גם לפני החקירה. לדבירה היא ראתה אותו במחנה בחדר שבו היו שוטרים רבים. השוטרים אישרו להם רק להתחבק אך הם כלל לא שוחחו ביניהם (עמ' 519).

133. אין בפנינו עדויות נוספות על אודות השיחות שבין זכיה למוחמד זיאט והאם כללו ניסיון כלשהו לתייחס גרסאות מכל מקום, ראיינו שהgresאות אין תואמות במלואן; "גרעין העדויות" של בני המשפחה זהה, אולם נמצאו הבדלים בפרטם לוואי רבים. הבדלים אלו מחזקים את ההנחה שלא מדובר בgresאות מתואמות.

יתריה מזו, הגרסה המפלילה מורכבת ממספר רב של פרטים. לא ניתן שלחישה במהלך חיבור או שיחה בבית מעצר באמצעות אסיר עבודה תכלול את כל פרטי הגרסה הנטענת. זאת ועוד, הגרסה המפלילה מתישבת גם עם עדויות נוספות כמו עדותו של חמادة, כפי שפורטה לעיל.

134. העובדה בני המשפחה שינו את גרסתם הראשונית ומסרו את הגרסה המפלילה הסבירה בכך שהתברר כי רامي מצא את מותו. מרגע זה השתנו החשדות, שונים העבריות המיוחסות למעורבים, והיה ברור לכל מהי המשמעות של הסתרת האמת.

135. יש לציין גם כי ממועד הירוי ועד חקירת בני המשפחה החלפו ימים רבים. מהעדויות עולה כי ביום האחרון בכפר שמוות רבות, חלkon קשוו את הנאשם לרצח, וחלק אף קשוו את מוחמד זיאט לרצח (ראו למשל עדותה של זכיה ת-231-ת/234). אך טبعי הוא כי זכיה ביקשה מבعلا לספר את גרסתו, גרסה אותה הכירה כבר ביום האירוע, כדי להפריך את השמוות.

136. מכל מקום, אין די בעובדה כי בני המשפחה שינו את gresאות והחלו לספר על האירוע כדי להציגו על תיאום ביניהם. צריך לציין כי על שאירוע בחצר נמסרו עדויות רבות, שעל אף הסתיוות ביניהן הן כוללות "גרעין עדות" ברור על שאירוע. קשה להניח, ואין גם שמצ ראייה, על תיאום ראיות עם כל העדים.

על כן, אין לקבל את הטענה כי מדובר בעדויות מתואמות בין הצדדים. עם זאת, כפי שהובהר לעיל, ההכרעה בעניין מהימנות הגרסה המפלילה תבחן גם לאורן של הטענות על הקשר בין העדים, על העובדה כי העדויות נמסרו לאחר שכבר הופצו שמוות בכפר ולאחר מכן לא מעתים בין האירוע למסורת העדויות.

החבלה במכשיר ההחלטה ובמצולמות האבטחה

137. מהראיות שהוצעו מתרברר כי בביתו של זאייט מותקנות מצלמות אבטחה המצלמות את החצר. בבית היה מצוי מכשיר ההחלטה R.V.D.המקליט ושומר את סרטיו ההחלטה. אין חולק כי בסמוך לאחר האירוע נלקח מכשיר ההחלטה והושמד, כך שסרטיו הצלומים אינם בנמצא.

ההגנה טעונה כי השמדת פרטיו ההחלטה מלמדת כי בני משפחת זאייט ביקשו להסתיר את חלקי של מוחמד זאייט ואת מעורבותו ברצח. פועלתם לשיבוש החקירה והסתרת המידע, כך Natürlich, מחזקת את ההנחה כי אכן היו סרטיו מצלמות האבטחה מוצגים, היה בכך לשכנע כי גרסתם אינה אמת.

138. מהראיות עולה כי ביום האירוע (שעה מדוקת לא ברורה), ביקש זאייט מאחיו אחמד להשמיד את סרטיו ההחלטה. אחמד נטל את מכשיר ההחלטה, מסר אותו לאחיו עומר, וזה טרח להשמידו (ראו הודיעות אחמד, ת/227, ת/228, פרוטוקול עמי' 395, 388, 387, 392). ההגנה ביקשה לשכנע מעדותו של אחמד כי זאייט מסר את מכשיר ההחלטה לפני השעה 19:00, ככלומר לפני הירי ברامي, אולם מדובר העד קשה להבין מה הייתה השעה המדוקת שבה נמסר לו המכשיר (עמ' 396, 397). בחלקים שונים בעדותו מסר כי קיבל את המכשיר לפני שיצא לחתונה של חבר, ככלומר לפני השעה 19:00, ובחלק אחר בעדות מסר שהוא זה אחרי ששוחח עם אחיו מוחמד זאייט ומספר לו על הירי, ככלומר לאחר 19:00 (עמ' 422, 428, 431). נזכיר גם כי במשטרת סיפר אחמד כי נלקח את המכשיר רק يوم לאחר הרצח.

139. עומר שבר את מצלמת האבטחה ולקח את מכשיר ההחלטה (ראו: ת/299). עומר מבהיר כי נלקח את מכשיר ההחלטה, אולם שבר אותו רק לאחר שקיבל הוראה מזכיה (ת/299 עמ' 1). לגרסתו, זכיה שוחחה עם אשתו ואמרה לה שמוחמד מבקש שעומר ישמיד את המכשיר (יוער כי זכיה אינה מאשרת את מתן ההוראה, אך אישרה כי שוחחה עם אשתו של עומר).

140. לאחר שמכשיר ההחלטה נלקח והושמד, הובא לביתו של זאייט מכשיר חדש, אשר כמובן אינו כולל צילומים מיום האירוע (ת/199, עמ' 37, 135). מכשיר חדש זה נתפס בסופו של יום על ידי המשטרה (ת/1/142, עמ' 144, ת/193 עמ' 3).

141. אין חולק שהשמדת מכשיר ההחלטה נעודה להסתיר את שאירוע בחצר. לגרסת זאייט, הוא עשה זאת לדרישתו של דיב (עמ' 37, 131, ת/193ב' עמ' 68, ת/194 עמ' 6, ת/197 עמ' 4). קבלת גרסתו של זאייט כי פעל לביקשת הנאשם מחזקת את הגרסה המפלילה. עם זאת, גם אם מתרברר כי זאייט ומשפחתו פעלו לסייע המצלמות מיזומתם, אין הדבר מחייב את המס肯ה ההפוכה לפיה רצוי להסתיר את חלקי של זאייט בפרשה, שהרי גם על פי גרסתו של זאייט סילוק המצלמות ומכשיר ההחלטה נעודו להגן עליו. בין אם זאייט היה מעורב בתכנון הירי וידע כי הנאשם יגיע לחצרו, ובין אם הופתע, הרי שה坦הגותו והסיע עשה עינוק לנאים, מהווים לכאורה עבירה פלילית של סיוע. די בכך כדי להסביר מדוע יבקש זאייט לסליק כל ראייה על מעורבותו. יתרה מזו, אם נקבל את גרסתו כי אweis על ידי הנאשם ובני משפחתו, גם בכך יש הסבר לסייע המצלמות ומכשיר ההחלטה.

דומה כי הגרסה לפיה מכשיר ההקלטה הוסר ונלקח עוד לפני הירוי אינה מתישבת עם הראיות ולא ניתן לבסס על עדותו של אחמד זיאיט קביעה עצמאית.

142. כאמור לעיל, לא רק מצלמות האבטחה מביתו של זיאיט הוסרו, אלא גם מצלמות מביתו של השכן עבד. על פי גרסתו של זיאיט, הוא נאסר מביתו על ידי שניים מקרוביו של הנאשם, דיב ג'ורבאן (גיסו של הנאשם) ואמג'ד ג'ורבאן (אחיו של הנאשם), ונסע איתם למתחם ביתו של חמודי. שם, דרש ממנו הנאשם לסלק גם את מצלמות האבטחה ומכשיר ההקלטה מבין השcken עבד. זיאיט סיפר כי נסע עם אמג'ד ודיב לשכנן (*ת/199 עמ' 2, ת/193 עמ' 4, ת/197 עמ' 3, ת/197ב' עמ' 75*; ראו גם עדות השcken: *ת/240 עמ' 1*).

לגרסתו, כשהגיעו לבית השcken, אישטו התקשרה אליו והודיעה לו ששוטרים הגיעו ולכנן עזב את המקום וחזר לביתו. מעודתו של השcken עבד עמהש עולה, כי זיאיט קרא לו ובקש ממנו לצאת (*ת/240 עמ' 1 שורות 16-17*). עבד יצא וראה כי יחד עם זיאיט הגיעו דיב ואמג'ד. גם עבד מספר כי זיאיט עזב את המקום והוא נותר עם שני האחרים.

143. לגרסת עבד, דיב ואמג'ד ביקשו ממנו את מכשיר ההקלטה של מצלמות האבטחה שבביתו (*ת/240 עמ' 2*). עבד דרש מהם כי יבוא טכנאי מחשבים שיימחק את ההקלטות. השניים נסעו והביאו עמו טכנאי ששמו עבד. הטכנאי פירק את המכשיר, החליף את הדיסק והרכיב דיסק חדש, תמורהו שילם עבד עמהש 350 ל' (*ת/240 עמ' 2 שורה 46*).

144. לגרסה לפיה אמג'ד, דיב וזיאט הגיעו לביתו של עבד נמצא חיזוק בצילומי מכשיר ההקלטה מביתו של זיאיט, מכשיר שכאמור הותקן לאחר השמדת המכשיר המקורי. מתברר כי ביום 02/08/2015 נצפו אמג'ד, דיב וזיאיט מגיעים בביתו של עבד. כן ניתן לראות כי לאחר שאמג'ד ודיב עזבו מגיע אדם נוסף, כנראה הטכנאי (*ת/108, ת/100*, *ת/108*).

145. השמדת סרטוי מצלמות האבטחה בביתו של עבד עמהש, מחזקת גם היא את הגרסה המפלילה. מעודתו של עבד עמהש עולה כי זיאיט היה רק איש הקשר עם דיב ואמג'ד. אמג'ד הוא אחיו של הנאשם ודיב גיסו, וברור כי אם הם שדרשו למחק את ההקלטות מכשיר ההקלטה, הדבר נועד למנוע זיהויו של מי מהם או מקרובייהם. בכל מקרה, הדרישה של הנאשם וקרוביו למחק גם את סרטוי ההקלטה ממיכשרו של עבד עמהש אינה מתישבת עם הטענה כי זיאיט ומשפחתו ביקשו להשמיד את הריאות כדי להסתיר את מעורבותו של זיאיט.

יצוגו של זיאיט על ידי עוזה"ד ע' ביראת

146. זיאיט יוצג בהלכי המעצר (לפחות ב-3 דיונים) על ידי עו"ד ע' ביראת. במהלך הדיונים טען עו"ד ביראת כי זיאיט אינו מעורב ביראי וכי "מבצע הירוי נמלט לזרה קרוביה בה נמצא החשוד [...]" (פרוטוקול מיום 03/08/2015 עמ' 2, נ/11א') (ראו גם עדות עו"ד ביראת עמ' 1352). עו"ד ביראת יציג גם את הנאשם - ראג'י בחלק מדיני המעצר (עדותו עמ' 1354, ת/12, 312). בדין מיום 04/08/2015 מסר עו"ד ביראת בשמו של הנאשם כי בזמן האירוע היה בቤת אחיו לואי (*ת/312 עמ' 4*).

147. במהלך חקירתו הנגדית של זיאיט בבית המשפט הוא השיב לסגנור ואמר כי עו"ד ביראת נשכר למעשה על ידי

הנאשם יידע את כל העובדות מממו ובני משפחתו (עמ' 177 - 181). זאיט הבהיר כי לא סיפר את גרסתו לאירוע לעו"ד ביראת (שם). עם זאת, העיד כי עו"ד ביראת אמר לו "תשאר עם הגנסה שלך" (עמ' 180), כמובן, עם הגנסה הראשונית שאינה קוסרת את הנאשם לאירוע. זאיט העיריך כי עו"ד ביראת אמר לו להישאר עם הגנסה, כמובן הגנסה הראשונית, שכן ידע את הפרטים מהנאשם. זאיט מבhair כי לא הזכיר את שמו של רג'י לעו"ד ביראת.

148. עו"ד ביראת הבהיר כי מי ששכר את שירותו לייצגו של זאיט היה זאיט עצמו באמצעות אשתו זכיה ואחיו. הם ששלימו לו את שכרו (עמ' 1351). רק בשלב מאוחר יותר, כאשר התגללה ניגוד אינטראסיב בין ייצוגם של המעורבים השונים השחרר מהייצוג.

ההגנה סבורה כי עדותו של זאיט, לפיה עו"ד ביראת فعل לטובת הנאשם ולא למען אינה אמת, ועל כן יש בכך לפגום במהימנות גרסתו כולה.

149. אין בפנינו ראה כלשהו על קשר בין עו"ד ביראת לנאים בכל הקשור לייצגו של זאיט. מכל מקום, אין בעדותו של זאיט לפחות שעו"ד ביראת פועל למען הנאים רלוונטיות כלשהו להכרעה בעניין מהימנות גרסתו. מדובר בתחשוה והערכתה של זאיט, ולא בראייה על מעורבותו, וגם זאיט לא טען כי יש לו ראיות על קשר כלשהו בין הנאשם לעו"ד ביראת וליצגו של זאיט בהליך המעצר. צריך לזכור שבאותו שלב יציג עו"ד ביראת גם את הנאשם, והדבר עשוי היה להעלות חשודות בלבו של זאיט.

מכל מקום, זאיט לא סיפר לעו"ד ביראת על מעורבותו של הנאשם, ומכאן שעו"ד ביראת فعل למען הנאשם על פי הגנסה שזה מסר לו, גרסה ולפיה לא היה מעורב בירוי. הגנסה שנשמעה בשם של זאיט על ידי עורך הדין, הייתה כי זאיט היה בחנות המכולת כאשר חלף במקום אדם שנמלט מאזור הירוי. הגנסה לפיה זאיט היה עובר אורח מקרי שפגש בנאים, היא גם הגנסה אותה מסר בבית המשפט, ולכאורה יש בדברים שמסר לעו"ד ביראת, אף שלא נקבע בשם של אותו אדם, כדי לחזק את אמיתות גרסתו.

150. ניתן לסכם ולקבוע כי אין בטענות בעניין ייצגו של זאיט על ידי עו"ד ביראת כדי לפגוע במהימנות גרסתו של זאיט בנוגע לחזר ביתו, ולפגוע עם הנאשם.

מחקרים תקשורת

151. כאמור, זאיט סיפר כי הנאשם הגיע לחזר ביתו, הסיר את כסוי הפנים, מסר את הנשק לחמאדה אז ביקש מזאיט להסייעו (ת/הס' 193 עמ' 4 שורה 98, ת/הס' 193ב' עמ' 85). זאיט סירב אז ביקש ממנו הנאשם להתקשר לוודיע עما אש. זאיט מסר לנאים את מכשיר הטלפון שלו שמספרו 053-7253215 (ת/286). מחקר התקשרות מתברר כי בשעה 19:06 ביום האירוע (31/07/2015) נערכה שיחה ממכשיר טלפון זה למכשיר הטלפון של וודיע עמאש שמספרו 054-6972281 (רישום השיחה מצוי גם במחקרים התקשרות של מכשיר הטלפון של וודיע עמאש, ת/287). בעבר כדקה שנה שיחה נוספת נסافت של כ-12 דקות בלבד.

המAshינה מצביעה על מחקר תקשורת זה המחזק לטענתה את גרסתו של זאייט בדבר השיחה בין הנאשם לוודיע (ראו עדות זאייט, ת/192 עמ' 9, ת/193 עמ' 2, פרוטוקול עמ' 37-34).

152. וודיע נחקר אף הוא וטען כי יתכן שקיבל שיחות מהטלפון של זאייט. לדבריו הוא משוחח אליו לעיתים קרובות (ת/995-997, עמ' 264). עם זאת, וודיע הדגיש כי לא שוחח עם הנאשם. וודיע הבביר כי הוא מכיר את זאייט ומזהה את קולו, ولكن הוא בטוח כי שוחח עם זאייט, לא עם הנאשם.

153. מדוחות אלו לא ניתן לקבוע בוודאות מי שוחח עם וודיע, והאם זאייט מסר את מכשיר הטלפון לנายน כדי לשוחח עם וודיע או שהוא עצמו ערך את השיחה. מכל מקום, עצם קיומה של שיחה, בדיק במועד שצוין על ידי זאייט, מחזקת את הגרסה לפיה מיד לאחר הגעתו של הנאשם לחצר בית משפטת זאייט נערכו שיחות טלפון כדי לתאם את איסופו של הנאשם מהמקום.

154. המAshינה מצביעה על מחקרי תקשורת נוספים המחזקים את גרסתו של זאייט. זאייט סיפר כאמור כי מי שאסף את הנאשם היה דיב ג'יבראן, בן דודו וגיסו של הנאשם (ראו ת/193 עמ' 61, ת/194 עמ' 5, עמ' 37 לפרטוקול). מחקר התקשרות עולה כי בשעה 19:08 נרככה שיחה ממקשר הטלפון של זאייט (ת/286) למקשר הטלפון שהיה בשימושו של דיב (מספרו 050-2773112, ת/292). כעבור מספר דקות נאסף הנאשם על ידי דיב (זיכרון מרבית העדים שנכחו בחצר בית משפטת זאייט זיהו את הנוהג ברכב והעידו כי זה דיב).

155. דיב לא זומן לעדות וגם הודיעו במשטרה לא צורפו כראייה. אין חולק כי מכשיר הטלפון שמספרו 050-2773112 היה בשימושו של דיב ג'יבראן והמכsieר אף נתפס אצלו (ת/215).

במצב זה, דומני כי הראיות בדבר קיומה של שיחה עם דיב בבדיקה בשעה שבה היה הנאשם, לפי גרסת זאייט, בחצר ביתו (קרי, מיד לאחר הירי בראמי), מהווה חיזוק מה לגרסה המפלילה.

156. זאייט העיד גם כי לאחר שהנאשם נאסף על ידי דיב, נערכו מספר שיחות בין לבן חמודי (בן דודו של הנאשם) ועם דיב, בהן נדרש לסלק את מצלמת האבטחה ואת מכשיר ההקלטה. לאחר מכן גם נאסף לביתו של חמודי, ושם הזהר על ידי הנאשם.

מעיון במחקרי התקשרות של מכשירי הטלפון של זאייט, של דיב ושל חמודי ניתן לראות כי נערכו ביניהם מספר שיחות בשעות 19:15 ואילך (ראו ת/286, ת/292). גם במקרה יש חיזוק לגרסתו של זאייט.

157. עיר כי מחקרי התקשרות ניתנים ללמידה גם כי בין חמודי לדיב התקיימו ביום האירוע ובמשך לשעה 19:00 מספר שיחות שיכולות לחזק את ההנחה כי השניים עסקו בתיאומים להסעתו של הנאשם (ראו שיחות מ-18:59, 19:03, 19:06, 19:08, 19:35, 20:04 ב-ת/292 ו-ת/294). גם במקרה יש לחזק את גרסתו של זאייט.

סיכום העדויות על ההגעה לחצר בית משפטת זאייט

85. על הגעתו של רעל הפנים לחצר בית משפטת זאייט למדנו הן מעודות של חמאדה והן מעודות של בני משפטת זאייט. עוד ראינו כי מספר עדים, ובهم מוחמד זאייט, אמו פאייה, אחותם מג'דה ובנו מ' זיהו בוודאות את רעל הפנים, לאחר שהסיר את הכיסוי פנוי, והעידו כי היה זה הנאשם. גרעין עדותם של בני משפטת זאייט היה אחד. הנאשם זוהה על ידם על פי היכרתם המוקדמת עמו. העדות ולפיה הנאשם הוא שהגיע לחצר בitem מתיישבת ומשלימה את עדותם של חמאדה.

הסתירות שנמצאו בעדויות לא פוגעות במהימנות "גרעין האמת". העדויות השונות מוכיחות זו את זו. לעדויות אלו נמצאו חזקים שונים ב厶ת קשייה התקשורות ובעדויות בדבר הסרת מצלמת האבטחה אצל השכן עבר על פי דרישתם של אמרג'יד ודיב, קרוביו של הנאשם.

86. על כן, ניתן לסכם ולקבוע כי הוכח שה הנאשם הגיע לבית משפטת זאייט בריצה מכיוון מרכז הCAF. הנאשם הגיע כשפנוי מכוסות ובידו אקדח. מיד אחריו הגיעו בריצה גם חמאדה. הוכח כי הנאשם הסיר את הכיסוי מעל פנוי, מסר את האקדח ואת הכיסוי לחמאדה, מסר את החולצה העליונה למ' - בנו של זאייט, ולאחר מכן התקשר לוודיע לדיב והמתין מספר דקות עד שדיב הגיע למקום ואסף אותו.

87. בהתאם, יש לקבל גם את גרסתו של זאייט לפיה לאחר שה הנאשם נאסף במכוניתו של דיב, דרש ממנו הנאשם להסיר את מצלמת האבטחה ואת מכשיר ההקלטה. כן יש לקבל את גרסתו לפיה يوم לאחר האירוע, בתאריך 01/08/2015, דרשו ממנו חמודי ודיב לסייע להם לסליק גם את מכשיר ההקלטה מביתו של השכן עבור עמאש. זאייט, ביחד עם אמרג'יד (אחין של הנאשם) ודיב (גיסו של הנאשם) הגיעו לבתו של עבד. לבקשת עבד שלחו אליו דיב ואמרג'יד טכני אשר החליף את הדיסק ומחק את ההקלטות.

זהות לפי מבנה הגוף

88. כפי שצוויל לעיל, נמצאו מספר עדים שתיארו את מבנה גופו של היורה, רעל הפנים. חמאדה אף העיד כי ראה את רעל הפנים רץ כשהוא צולע קלות, בדיקות כפי שרצה הנאשם (ראו ת/248, 249, ת/252, ת/255).

כידוע, הלכה היא כי "אין מניעה לבסס את זהותו של נאשם על-פי: מבנה גופו, בגדיו, צורת הליכתו וכיוצא"ב סימנים מאפיינים" (ע"פ 4912/96 רחמיםוב נ' מדינת ישראל, 1999/07/04); יעקב קדמי על הראות כרך שלishi 1241 (2009)). דומני כי במרקבה הנוכחי אין די בעדות על אופן היריצה של רעל הפנים ובמבנה גופו הגדל, כדי לזהות את הנאשם. לא הובאו ראיות ברורות על אופן הליכתו ויצתו של הנאשם, וגם אם העדים הכירו את הנאשם לא מדובר במקרה ייחודי עד כי יש בו די כדי לבסס זהות. גם מבנה הגוף אינו כה ייחודי עד כי ניתן לבסס עליו את זהותו, וכפי שעלה מהדיון, גם זאייט היה בעל מבנה גוף גדול וכן גם חלק מבני משפטתו של הנאשם שהעדיו.

עם זאת, העובדה שעדים המכירים את הנאשם זיהו הליכה ויריצה אופייניות לנאים, וההתאמת מבנה גופו לתיאור, יכולם לשמש תוספת ראייתית המוכיחת את עדויות הזיהוי המבוססות על תווי פניו של הנאשם ועל היכרתם מוקדמת של

גرسת הנאשם

162. קביעת העובדות מחייבת כמובן לבחון גם את גרסת הנאשם. במתכית נאמר, כי הנאשם מכחיש כל קשר לאירוע הירוי, והעלת טענות אליבי. לගרטותו, בכל הזמנים הרלוונטיים לירוי היה בבית של בן דודו חמודי, ישב על המרפסת וצפה בסרטים.

163. כאמור לעיל, הנאשם נעצר ביום 03/08/2015. בחקירהו הראשונה (ת/1) בשעה 22:40 הוא הכחיש כל סכסוך עם ראמי, והכחיש כי יರה בו. עם זאת, אין בהודעה זו כל התיחסות למקום הימצא בזמן הירוי.

בדיוון בבקשת המשטרה להארכת מעצרו שנערך ביום 04/08/2015 סומן ת/312 (הפרוטוקול מס' עורך דינו), ע' ביריאת, כי הנאשם טען שבזמן הירוי היה בביתו של אחיו לואי (עמ' 2 לפרוטוקול ת/312 שורה 17, ועמ' 4 שורות 17-16). עוז' ביריאת הבahir בעדותו בבית המשפט כי טען בשם של הנאשם כי היה בביתו של לואי, בעקבות דברים שמסר לו הנאשם עצמו (עמ' 1355).

164. כאשר נשאל נציג המשטרה האם בדק את טענות האLIBI, קלומר, את הטענה כי הנאשם היה בבית אחיו לואי - השיב כי הטענה לא נתענה בפניו, וכי לאור דבריו עוז' ביריאת היא תיבדק (ת/312 עמ' 1-2). ואכן, לאחר הדיון נחקר הנאשם שוב. בהודעתו מיום 06/08/2015 התבקש הנאשם לתאר את כל מעשיו ביום הרצח (31/07/2015). בהודעתו סיפר כי בבוקר של אותו יום, בסביבות השעה 09:30, הגיעו חמודי (מוחמד תאופיק ג'יבראן) ודיב ג'ורבן לאסוף אותו. לגרטו, הוא, חמודי ודיב נסעו למסגד בכפר פרדים, שם התפללו, ונסעו משם לביתו של חמודי. השלושה נסעו ברכבו של דיב, שברלווט בצעב חול-אפור (ת/2 עמ' 2). משם הלך לחוף הים להתרחץ. לדבריו,לקח עמו את כלבו של חמודי. לאחר הרחצה ביום שב לבתו, התרחץ, ובשעה מאוחרת יותר ביקש מהליל האדי עמאנש לקחת אותו לביתו של חמודי.

165. הנאשם סיפר כי הגיע חזרה לביתו של חמודי בערך בשעה 16:45. ביתו של חמודי התפלל ביחד עם בני המשפחה. בשעה 19:45 עלה חמודי לחדרו למעלה, והנ帀ט נושא עם בנו של חמודי, עוז'אד. לדבריו: "[...] אני עשייתי למטה יחד עם הבן שלו עוז'אד, התפללנו ביחד אני ועוז'אד תפילה הערב עד שהגיע לואי אח שלי לחמודי. ישנו, שתינו אספרטסו, והוא לקח אותו לבית שלו" (עמ' 2 שורות 22-20). הנאשם הבahir כי אחיו לואי אסף אותו אחרי השעה 22:00.

166. מהודעה זו ברור כי לgresת הנאשם הוא שהה בזמן הירוי (ב-00:19) בביתו של חמודי, ביחד עם חמודי ובנו עוז'אד. הנאשם הכחיש כי נסע למרcz'ה הכפר וכי יריה ברامي, הכחיש כי רץ לביתו של זיאיט והכחיש כי חמאדה ראה אותו ורץ אחריו (שם, עמ' 3-4).

גם בהודעה מיום 31/08/2015 (ת/4) הכחיש כל קשר לאירוע. בחקירה זו נשאל על פרטי האירוע, וכפר בכל

המייחס לו. הנאשם גם הכחיש כי נפגש באותו יום עם מוחמד זאיט, כי ביקש ממנו לסלק את סרטוי ההחלטה מצלמות האבטחה, או כי שלח מישוה לסלק את סרטוי ההחלטה מצלמות האבטחה בבתו של עבד.

167. גם בעדותו בבית המשפט העיד כי בשעת האירוע היה בבתו של חמודי (עמ' 1208, 1214). לעומת זאת, בבית היי מספר אנשים, חלקם נשארו במקום וחלקים נכנסו ויצאו. הנאשם ציין כי יחד אותו יום ישבו גם בניו של חמודי, עוואד ומופיד (שם, עמ' 1258). עוד סיפר כי הוא ועוואד ישבו במרפסת וצפו בסדרת טלוויזיה תורכית בשם "וואדי דיאב" (עמ' 1214, 1221 והעדות של עוואד בעמ' 1367). לדבריו, הם צפו ברצף במספר פרקים מהסדרה, פרק אחרי פרק. את הסרטנים ראו בדיםקים לא מהטלוויזיה (עמ' 1221, שורה 12).

הנאשם סיפר גם כי בין הוא ועוואד התפללו, וכך נשארו עד השעה 04:00 (עמ' 1222 שורה 18). בשלב כלשהו נודע לו כי ראמי נפגע מיר, אולם הבין כי רק נפגע. למרות ששמע על היר, המשיך לצפות בפרק הסדרה (עמ' 1272-1273).

168. ניתן לראות כי גרסת האליי שמסר הנאשם בחקירהו ובבית המשפט אינה זהה לגרסה האליי הראשונה שמסר בדיון המעצר, כלומר - שהה בבתו של חמודי ולא בבית אחיו לואן. להוכחת גרסה זו בזמן הנאשם גם את חמודי ועוואד למתן עדות.

169. חמודי, בן דודו של הנאשם, מסר גם הودעה במשפטה (ת/304-ת/306). חמודי סיפר גרסה דומה לגרסהו של הנאשם. גם חמודי אישר בחקירה הראשית כי לאחר שהנאשם חזר מהיים הם ישבו יחדיו במרפסת ביתו. בעבר זמן שמעו שמועות על הירি ברامي. בשלב מסוים נשלה נפצעה לעוואד הודעת ואטסאף שכלה תמונה של ראמי לאחר שנפגע (עמ' 1383, 1384). חמודי סיפר בהודעתו מיום 16/08/2015 (ת/305) כי הנאשם היה בבתו עד השעה 21:00 או 22:00 (שם, עמ' 3).

170. גם עוואד, בן של חמודי, זומן להעיד כעד הגנה. עוואד חזר וסיפר כי ישב על המרפסת עם ראמי יחד צפו בסדרה "וואדי דיאב" (עמ' 1365-1367). מדובר בסדרה תורכית שמתרוגמת לעברית. לגרסהו, הם צפו בסדרה במכשיר הטלפון הסלולרי שלו (עמ' 1363, 1371). בשלב כלשהו בשעות הערב עוואד קיבל הודעה ואטסאף עם תמונה שבה נראה ראמי לאחר שנפגע (עמ' 1366).

171. כפי שניתן להבין מהאמור, חמודי ובנו עוואד תומכים בגרסהו של הנאשם לפיה שהה במרפסת הבית וצפה בסדרה. עם זאת, קיימות סתיותות שונות בין העדויות. כך למשל סיפר הנאשם כי לואן הגיע לאסוף אותו בסביבות 22:00 (ת/3), אולם בעדותו טען שנשאר עד 04:00. מעודתו של הנאשם עולה לכך כי צפה עם עוואד בסדרה מדייסקים, כלומר באמצעות מסך טלוויזיה. לעומת זאת, מעודתו של עוואד עולה כי צפו בסדרה על מסך מכשיר הטלפון של הנאשם מסוג אייפון (עמ' 1372 שורה 10). חמודי העיד כי הנאשם ועוואד צפו בסרטנים ב"מחשב נייד", מכשיר אייפד (עמ' 1405).

272. כפי שציינתי לעיל, סתיירות בין עדים עשויות להתגלות מסיבות שונות ולא כל סתיירה מחייבת את המסקנה כי העדות אינה אמת. עם זאת, דומה שההבדל בין גרסת הנאשם לפיה היה בזמן האירוע בבית אחיו לואי לבין גרסתו לפיה שהה בבית חמודי, מחייבת את המסקנה כי אין בהן אמת.

הנאשם מסביר כי בעת המעצר לא ידע באיזו שעה נפגע ראמি, ולכן טעה לחשב שהירי היה בעת שהיא בבית אחיו לואי. עם זאת, מהעדויות שנשמעו עולה כי מיד בסמוך לירי הגיעו שמועות לבתו של חמודי, ולאחר מכן נשלחה תמונה בוואטסאפ לעוואד. עוואד העביר את התמונה לנאים. משמע, כבר ביום הירוי ידע הנאשם מתי בוצע הירוי. לפיכך, ברוי כי בעת מעצרו ביום 03/08/2015 ידע את שעת הירוי. חרף זאת, במעצר טען כי היה בבית אחיו לואי, ואילו בעדותו טען כי היה בביתו של חמודי.

זאת ועוד, הנאשם סיפר במשטרת כי אחיו הגיע לאסוף אותו מבתו של חמודי בשעה 22:00. לעומת זאת, העיד כי נשאר בביתו של חמודי לצפות בסדרת הטלוויזיה עד השעה 04:00. משמע, אם הייתה אמת בגרסתו, הוא חייב היה לדעת בעת הירוי שהוא בביתו של חמודי ולא בביתו של לואי.

273. גם הסתירה לגבי הצליפה בסדרה, האם במסך הטלוויזיה, במחשב או במכשיר טלפון סלולרי - מהותית. הנאשם טען כי צפה ברצף במספר רב של פרקים מהסדרה. אם אכן צפה במשך שעות אחדות במספר פרקים באמצעות מכשיר הטלפון הסלולרי שלו, לא ניתן שלא זכר זאת, שהרי לא מדובר באירוע רגיל. הנאשם אף העיד מפורשות כי צפו בסדרה מדיסקים שהביא. אם אכן היה כך, הרי שהוא ועוואד היו צופים בסדרה ממ מסך הטלוויזיה, אולם גם חמודי וגם עוואד טוענים אחרת.

274. ניתן למצוא כשלים נוספים בגרסאות עדי ההגנה. כך למשל, מתברר כי בסמוך לשעת אירוע הירוי בוצעו מספר שיחות על ידי חמודי לזרים שונים. ב-18:50 נערך שיחה בין לבן עمار; ב-18:59 נערך שיחה עם דיב; ב-03:19 נערך שוב שיחה עם דיב; ב-05:19 נערך שיחה עם זיאיט; ב-06:19 נערך שוב שיחה עם דיב (ראוי פלט שיחות הטלפון ת/294). כפי שניתן להבין, השיחה עם עмар, דקוט ספורות לפני הירוי, בוצעה בעת שעמאר הסיע את הנאשם לזרת האירוע. השיחות עם דיב בוצעו בסמוך לירוי, וכך, דיב הוא שהגיע מיד לאחר הירוי לאסוף את הנאשם והשיחה עם זיאיט מתאפשרת עם גרסתו של זיאיט.

לחמודי לא היה הסבר חלופי לשיחות אלו. לגבי השיחה עם זיאיט, השיב שאינו יודע (עמ' 1408, 1411). כך גם לגבי השיחה עם עмар (עמ' 1410) או עם דיב (עמ' 1410-1411).

275. חמודי גם נמנע מלספר לחוקרים כי בניו, מופיד ועוד, היו במרפסת בעת שהנאשם היה שם. לחמודי אין הסבר מדוע לא הזכיר את נוכחותם, נוכחות שהוא בעל חשיבות לכואורה, בשום לב לכך שהנאשם ועוד צפו יחדיו בסדרת טלוויזיה (ראו תשובה זו, עמ' 1395-1396).

276. פלאיה נוספת מהתנהוגות של עדי ההגנה בעת מעצרו של הנאשם. לגרסה חמודי, הוא הגיע יחד עם

הנאשם לתחנת המשטרה בזיכרון יעקב, שם נחקר הנאשם ובסופו של דבר נמסר להם כי הנאשם נעצר בחשד לירוי ולפגעה ברامي (אותה עת ראמי היה מאושפז ופצעו). חמודי מספר כי פגש במקום שוטר בשם עבד (כנראה עבד אחמד) ואמר לו כי הנאשם "לא שיר זהה" (עמ' 1395). העד טען גם כי אמר לשוטר שהנאשם היה בبيתו (עמ' 1395). למורת זאת, לא נעשה על ידי חמודי או בני משפחתו דבר כדי להביא בפני החוקרים את טענת האלibi של הנאשם.

חמודי לא ביקש למסור הودעה, לא ביקש מבניו מופיע וועואד להתייצב במשטרה ולמסור את גרסתם, ולמעשה, פרט לשיחת מסדרון עם עבד, לא עשה מאמן כדי לסייע לנאשם ולהציג את טענת האלibi (ראו עמ' 1399).

מצין כי השוטר עבד אחמד, שהעיד בבית המשפט, לא נשאל על כך ולא העיד על שיחה שכזו. לו אכן סקרה ההגנה כי טענת האלibi נמסרה כבר לשוטר עבד אחמד, אין ספק שהיא נשאל על כך.

77. חמודי טען בחקירהו כי סיפר לעוז"ד ביראת שזמן הירוי היה הנאשם בביתו (עמ' 1395 שורה 20). עוז"ד ביראת לא אישר זאת וסיפר, כאמור לעיל, כי לגרסת הנאשם הוא היה באותו שעת בבית אחיו לואי. אילו חמודי היה מוסר את הפרטים לעוז"ד ביראת אין ספק שבධוני המ叙述 היה עוז"ד ביראת מזכיר את טענת האלibi הזה.

88. מפתיע גם כי עדים נוספים שיכלו להעיד על מקום ועתה הימצאו של הנאשם במרפסת ביתו של חמודי לא זומנו לעדות. כך למשל, נתען שבשלב כלשהו הגיע לביתו של חמודי אחיו של הנאשם אמג'ד או גיסו דיב (ראו עדות חמודי, ת/304, עמ' 1387 ועמ' 1399 לפרטוקולים). שני אלו לא זומנו כעדי הגנה. גם האח לואי יכולה להעיד על שעת איסופו של הנאשם מביתו של חמודי לא הגיע למסור עדות.

79. לעומת זאת, ההגנה זימנה את העד עדי קוקש שהיה (עמ' 1347). עד זה סיפר כי הסיע את הנאשם אחר הצהריים לביתו של חמודי (שם). לדבריו, הוא הסיע את הנאשם כשהיה בדרכו לים, בסביבות השעה 16:00 - 17:00.

עדות זאת אינה תורמת להוכחת טענת האלibi, שהרי גם על פי הגרסה המפלילה, אסף עמאր את הנאשם מביתו של חמודי והסיעו לזרת הירוי.

80. ניתן לסכם ולקבוע כי גרסת האלibi שהעלתה הנאשם, לפיה שהה בביתו של חמודי בזמן הירוי ברامي, אינה אמינה; ראיינו כי הנאשם מסר יותר מגרסת אלibi אחת; נמצאו סתיות מוחות בין גרסאות עדי הגנה; עדי הגנה כבשו גרסת האלibi ולא סיפרו אותה מיד עם מעצרו של הנאשם. כל אלו מחייבים את המסקנה כי גרסת האלibi נולדה בדיון. ודוקו, גם אם היה הנאשם בביתו של חמודי בשעות אחר הצהריים, וגם אם היה שם לאחר אירוע הירוי, אין די בכך כדי לשלול את הגרסה המפלילה לפחות עב את ביתו של חמודי, נסע עם עמאר לזרת הירוי, ברוח עד לביתו של זיאיט ומשם נאסף על ידי דיב חזרה לביתו של חמודי.

המניע

181. כדיוע, על מנת להוכיח את יסודות עבירות הרצח אין צורך להצביע על המנייע לביצוע המעשה. עם זאת, הוכחת המנייע יכולה לשמש ראייה נסיבתית ליסוד הנפשי הדורש להוכיח יסודות העבירה (ראו ע"פ 9613/04 בן סימון נ' מדינת ישראל, פסקה כ"ז (24/02/2016), ע"פ 3/10 אוחנה נ' מדינת ישראל (24/09/2006); ע"פ 8867/10 גزال נ' מדינת ישראל (24/02/2016), ע"פ 3/10 אוחנה נ' מדינת ישראל (27/12/2012)).

עוד יש להזכיר כי המנייע לביצוע מעשה אינו חייב לעמוד ב מבחני היגיון וסבירות כלשהם. לעיתים המנייע יהיה עניין של מה בך, אשר נתפס בעיני המבוצע באופן שונה מהאדם הסביר. לעיתים המנייע יהיה ברור וגלו, ולעתים יהיה מנייע נסתר שקשה לגלותו ולהבינו (ראו ע"פ 869/81 שנייר נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(4) 233, 169 (1984); ע"פ 7939/10 דדורוב נ' מדינת ישראל (23/12/2015); ע"פ 7894/03 ג'ابر נ' מדינת ישראל, פסקה 59 (18/02/2008)).

182. לגרסת המאשימה, המנייע לירי בראמי היה סכוסר קודם בין הנאשם ובני משפחתו. בין היתר הינה הינה המאשימה להודיעות מאימות שהגיעו למכשיר הטלפון של ראמי (ת/87). עם זאת, אין ראייה כי אלו נשלחו על ידי הנאשם דזוקא, ובמכשיר הטלפון של הנאשם לא נמצא הודעה שכאלו (ת/273). עם זאת, ניתן למצאו הודעות במכשיר הטלפון של ראמי מהן עולה כי הוא מתיחס לאיומים שקיבל מחמודי, כמו למשל הודעה מס' 252 שנשלחה לräמי שבה נאמר "התקשר אליו חמודי כשהיתה קטטה אتمול, ההומו אמר בני אסקורדר רוצה לירוח עליו, חמודי נשבע/הבטיח" (כך במקור, ת/87), או בהודעה מס' 244, בה מודיע השולח לräמי "סבירה, תראה מה קורה עם הבוחר שלך, אני רוצה (מילה לא ברורה) דחוף אפיו בגי", ובהמשך בהודעה 247 נמסר לו "תקשי בכבוד שלך, הכנתי רימונים אורגינל".

הודיעות אלו אכן מלמדות על סכוסר כלשהו הקשור לräמי, אך אין בהן ללמד על סכוסר עם הנאשם דזוקא, שכן הנאשם אינו מוזכר ואין טענה כי נמצא הודעות מאימות שללח בעצמו.

183. חברו של ראמי, דיאב זיאט, מסר במשפטה כי ראמי סיפר לו שקיבל הודעה מאימות מהנתאים (ת/238 עמ' 2 שורה 34). בחקירהו בבית המשפט סיפר העד כי אכן שמע מרامي שקיבל הודעה מאימות, אולם לא נאמר לו כי אלו הודעות מהנתאים (עמ' 678 פרוטוקול, שורות 11-13). בהמשך, אמר כי יתכן וräמי אמר שההודעות הן ממשפחה נג'אר (עמ' 679, 680, 701) אולם גם בכך לא היה בטוח.

184. בחקירהו הנגדית הבahir העד כי שמע מרامي שהוא מאומע על-ידי מספר משפחות. לדבריו "כן יכולו לא אמר לי שם לבדוק הוא אמר לי אני מסוכסך" (עמ' 702, שורה 1). כשנשאל מפורשות האם משפחת ג'ורבאן הייתה בין המשפחות אותן היה ראמי מסוכסך, השיב "אולי עמאש, אולי ג'ורבאן, אני לא יודע" (עמ' 701, שורה 31).

185. אמרו של ראמי, אניסה עמאש, נחקרה אף היא. בהודעתה (ת/244) סיפרה על איומים מצדיו של הנאשם, וכן מסירה (עמ' 2): "כן, לפני שבועיים-שלוש ראמי הגיע הביתה בבוקר בשעה 08:00 בערך לאחר משמרת לילה, אמר לי שר.cgi שלח לו בערך בשעה 04:00 או 04:30 הודעה והוא הקרייא אותם לפני. בהודעתה כתוב שבתחלתה אתה תמולות אז האחים שלך, אמרתי לרامي תן לי את הפלפון אני הולכת למשטרת, ראמי לא הסכים". לטענתה, בחקירה גם בנה אניס עמאש (טיטו), סיפר לה על הודעה מאימות נוספת שקיבל ראמי.

186. העדה סיפרה לחוקרים גם כי בין טיטו, בנה הנוסף, לבין הנאשם, הtgtלע סכסוך וכי באחת ההזדמנויות ללחן הנאשם מטיטו מכיר טלפון (ת/245 עמ' 2). עוד לדבריה נאמר לה כי טיטו היה חייב כסף לנאשם, וכי נותרה ביניהם מחלוקת על יתרת החוב. על דברים אלו חזרה גם בעדותה בבית המשפט (עמ' 757-756).

187. על הסכסוך העיד גם טיטו - אניס עמאש. לגרסתו, הסכסוך החל כחודש-חדש וחציו לפני הרצח (עמ' 267). טיטו סיפר כי אותה עת היה הנאשם במעצר בית. באחד הימים נערכה חגיגה (חפלה) לכבוד ראש המועצה שנבחר, והחוגגים ירו יריות שמחה באוויר. בזמן החגיגה ישבו ראמאי וטיטו בביתו של הנאשם. הנאשם מסר לראמאי אקדח מסווג קרלו. ראמאי העביר את האקדח לטיטו על מנת שישתירו. בעבר יומיים ביקש הנאשם מראמאי להחזיר לו את האקדח. טיטו החזיר את האקדח והנאשם טען כי האקדח אינו תקין (עמ' 269, 270, 333). על כן דרש הנאשם מראמאי וטיטו סך של 12,000 ל"נ (עמ' 270). טיטו טען כי שילם לנאשם 700 ל"נ ונתן לו מחסנית, אולם הנאשם לא הסתפק בכך. לגרסתו, זהו מקור הסכסוך בין הנאשם לראמאי.

annis סיפר גם על אירועים נוספים הקשורים לסכסוך וביהם לקיחת הטלפון שלו על ידי הנאשם (עמ' 270-271), ועל מפגש במאפייה של חאלד ابو זרקי שבו הנאשם איים עליו וסתור לו (עמ' 274).

188. כאמור עמאש, אשתו שלannis, סיפרה גם היא על הסכסוך בין הנאשם למושפחתה. בין היתר סיפרה גם היא כי הנאשם לקח את מכשיר הטלפון מטיטו. כאמור הלכה לנאשם לבקש את המכשיר. לדבריה, כשהגיעה, ראג'י איים עליה וריצה להכותה (ת/246).

על הסכסוך העיד גםannis ابو שאב (ת/262, ת/263). לדבריו, שלושה ימים לפני הירוי נפגש עם ראמאי וזה סיפר לו שהנאשם מאים עליו.

189. ניתן לסכם ולומר כי בין ראמאי ובין משפחתו לבין הנאשם היה סכסוך. בין אם הרקע לסכסוך היה אותו אקדח שניתן לראמאי על ידי הנאשם, ובין אם היה אחרת, ניתן לומר בוודאות כי ראמאי ובני משפחתו חשו מאויימים על ידי הנאשם.

כאמור, הוכחת המנייע אינה חיונית להוכחת יסודות העבירה, אולם ניתן להתייחס למניע כראיה נסיבתית. קיומו של סכסוך הכלול אויים, לרבות אויים בمعنى אלימות, מהויה ראייה נסיבתית שיכולה לחזק את שאר הראיות הקשורות את הנאשם לביצוע הירוי.

סיכום הראיות

190. בשים לב למכלול הראיות שהוצעו, שוכנעתי כי הכוח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם הוא שירה במנוח ראמאי אסקנדנר. כפי שציין לעיל, הירוי בוצע על ידי אדם רעל פנים ואין ראייה או עדות המזהה את הנאשם בזירת הרצח. עם זאת, רأינו כי קיימות ראיות המצביעות על כך שהירוי נמלט מזרת הירוי, רץ בסמטה עד שהגיע לביתו של מוחמד זיאט. רأינו כי הירוה נצפה על ידי עדים בזירת הירוי (כמו דיאב זיאיט ואnis ابو שאב), נצפה על ידי חמאדה ושאר ישבוי הבית, נצפה במצלמות האבטחה ונצפה על ידי בני משפחת זיאיט כשהוא בחצר ביתם. מכאן שרעל הפנים שהגיע לבית משפחת זיאיט הוא מי שירה בראמאי.

שוכנעתי גם כי יש לקבל את גרסתו המפלילה של עمار ולפיה הוא הסיע את הנאשם לזרת האירע דקוט ספרות לפני היר.

עוד ראיינו מהראיות כי רעל הפנים הסיר את הכספי מפניו, וудים רבים זיהו אותו והיעדו כי היה זה הנאשם. שוכנעתי כי יש לתת אמון בעדותם של מוחמד זיאט ובני משפטו שהיעדו כי הנאשם הוא שהגע לביתם. שוכנעתי גם כי יש להעדיף את הגרסה המפלילה של חמאדה, אותה מסר בחקירה המשטרתית ובמהלך השחזור ואישר אף הוא כי זיהה את הנאשם.

191. הוכח גם כי הנאשם מסר לחמאדה את האקדח והcobע כדי שימסרם לחמודי, והוכח כי מסר את החולצה השחורה למ' כדי שישילכה. ניתן להצביע גם על מספר ראיות לחיזוק; מבנה גופו של היורה וצורת הליכתו תואמים את אלו של הנאשם; מחקרים התקשורתיים מצבאים על קשר בין המעורבים השונים הקשורים להסתעת הנאשם ואיסופו; עוד מצאנו כי גרסת האליibi שהציגה ההגנה אינה מהימנה; וכיודע, גם מסירת גרסה שקרית על ידי הנאשם לשמש לחיזוק לריאות המאשימה נגדו (ראו ע"פ 05/07 7637 יוסף נ' מדינת ישראל (05/2007), ע"פ 09/09 10477 מובארק נ' מדינת ישראל (28/05/2007), ע"פ 04/04 2132 קיס נ' מדינת ישראל (10/04/2013), ע"פ 10/10 9141 הנ"ל). גם קיומו של סכוסר בין הנאשם למשפחתו המנוח, יכול להצביע על מניע ולשמש חיזוק לריאות המפלילות.

192. על כן, אציע לחברותי לקבוע כי הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם, רג'י ג'ורבאן, הוא שירה לעברו של המנוח ראמי אסקנדר, פגע בו גרם למוות, ופצע את הגב' זהיה עמאש.

יסודות עבירות הרצח

193. הדיון בתיק זה נסב כולם על סוגיות זיהויו של היורה, ולמעשה אין מחלוקת אמיתית כי אם יוכח שהנายน הוא שירה ברامي, התקיימו יסודות עבירות הרצח. על כן נתיחס בקצרה בלבד ליסודות העבירה.

תחילת נציג כי אין מחלוקת בין הצדדים כי מותו של המנוח ראמי נגרם כתוצאה מהיר. בית המשפט הוציא מסמכים רפואיים שונים המעידים על פציעתו של ראמי (ת/180), על הטיפול במחלה לרפואה דחופה, דז"ח הניתנות ברامي וסיכון הפטירה מיום 05/08/2015 (ת/181). כן הוגש מסמכים רפואיים מהמחלקה לרפואה דחופה בדבר הפגיעה בהזיהה עמאש, והטיפול בה. זהיה נפגעה פגעה שטחית מיריו באזורי המותן מימין, ושוחררה כעבור מספר שעות לאחר שקיבלה טיפול (ת/182).

194. אף שאין מחלוקת ממשית על התקיימות יסודות עבירות הרצח נתיחס לכך בקצרה. עבירות הרצח בכוונה תחילתה קבועה בסעיף 300(א) לחוק העונשין, שזו לשונו:

העשה אחת מלאה יאלה יאשם ברצח ודינו - מאסר עולם ועונש זה בלבד:

- (1);
- (2) גורם בכוונה תחילתה למוות של אדם;

[...]

סעיף 301 לחוק העונשין מגדיר את היסוד הנפשי הנדרש בעבירות הרצת בכוונה תחילה:

- (א) לענין סעיף 300, יראו מミות אדם כדי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמוito, והמיito בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכווף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר מכן עצמו להמית אותו או שהcin מכך שרשו במוito אותו.
- (ב) לענין ההחלטה והכנה להמית, אין נפקא מינה אם החליט להמית את האדם או את מישחו, מסוים או בלתי מסוים, מבני משפחתו או מבני גזעו.
- (ג) כדי להוכיח כוונה תחילה אין צורך להראות שהנאשם היה שרו' בהלך נפש מסוים בזמן פלוני או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה או שהמcause שבו בוצעה הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה.

על-פי ההלכה כפי שנתבבשה במשך שנים ארוכות, על המאשימה להצביע על 3 רכיבים כדי לשכנע בקיומה של כוונה תחילה; הכנה; היעדר קנטור; החלטה להמית.

195. יסוד "הכנה" פורש בפסקה CISOD פיסי מובהק שענינו הכנה לביצוע מעשה ההמתה, כגון הכנות הכלים המשמש לביצוע הרצת עם זאת, אין צורך במשך זמן ארוך להכנה, וכי בכך כי הכנות כלי הרצת תיעשה על אתר מיד לאחר שגמלה בלב הנאשם ההחלטה להמית. (ע"פ 299/81 טטרואשווili נ' מדינת ישראל, פ"ד לוו(1) 141 (1981)).

196. יסוד "היעדר הקנטור" כולל בחובו יסוד אובייקטיבי ויסוד סובייקטיבי (ראו ש' ז' פלר יסודות בדיני עונשין כרך ב' 557 (1984)). מהותו של הקנטור היא מעשה התגרות שקדם למעשה ההמתה, ואשר גרם לנאשם לאבדן שליטה. המבחן הסובייקטיבי משמעו כי על בית המשפט להשתכנע שהנאשם פעל בעת האירוע כתוצאה מתגרות הקרבן (ראו ע"פ 396/69 אברהם נ' מדינת ישראל, פ"ד כד(1) 561 (1970); ע"פ 299/81 לעיל; וע"פ 01/6819 גרשוני נ' מדינת ישראל (15/06/2005)).

המבחן האובייקטיבי הוא מבחן חיצוני בו בוחן בית המשפט האם ראוי בנסיבות המקירה להכיר בחולשות האנוש שהביאו את הנאשם לביצוע המעשה (ראו ע"פ 6819/01 לעיל; ע"פ 402/87 מדינת ישראל נ' גנדி, פ"ד מב(3) 383 (1997); ע"פ 357/95 ויצמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(4) 577 (1988)).

197. היסוד האחרון הוא "ההחלטה להמית". יסוד זה ענינו הילך נפשו של הנאשם, שימושו כי הנאשם "חשב ו שקל ולאחר מכן החליט להרוג" (ע"פ 97/68 סוויסה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד כב(2) 759, 764 (1968)). בתי המשפט הדגישו כי על המאשימה לשכנע כי הנאשם צפה את התוצאה הקטלנית, וכי שאף להתמסחות התוצאה (ע"פ 4523/14 חיללי נ' מדינת ישראל (20/01/2016)).

על מצבו הנפשי של הנאשם ניתן ללמידה מנסיבותיו של כל מקרה ומקרה, תוך שימוש בחזקות עובדיות שונות כפי שגובשו במהלך השנים בפסקה. בין היתר משמשת "הנחה הכוונה", שהיא חזקה שימושה כי אדם התכוון לתוצאות

הטבעיות הצומחות מעשי (ראו ע"פ 3126/96 עמיר נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 649, 638 (1996); ע"פ 290/87 סבач נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(3) 358 (1988); ע"פ 00/00 1122 אסלאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 113, 120 (2002); ע"פ 10828/03 נג'אר נ' מדינת ישראל (28/07/2005); ע"פ 8564/07 גונצ'ר נ' מדינת ישראל (25/05/2011)).

על קיומה של החלטה להמית ניתן ללמידה גם מתוך בוחנת הנسبות השונות האופפות את ביצוע העבירה (ע"פ 10/01/94 כלב נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 365, 377-375 (2003); ע"פ 3126/96 לעיל, בעמ' 649; ע"פ 6066/94 חסן נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(4) 326, 335 (1997)abo סאלח נ' מדינת ישראל (28/06/2010); ע"פ 4523/14 הנ"ל).

בין הנسبות מהן ניתן ללמידה על היסוד הנפשי אוזכרו בפסקה כל' הנשך ששימש להמיתה (ע"פ 357/95 הנ"ל; ע"פ 9604/04 כריכלי נ' מדינת ישראל (04/09/2007)), צורת ההמיתה (ע"פ 392/91 שץ נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(2) 299, 308 (1993)), אופי התקarity בין הצדדים (ע"פ 624/89 יצחקאל נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(3) 712, 705 (1991)), דברים שאמר הנאשם לפני ודברים שנאמרו ו/או נעשו לאחר האירוע, כמו למשל אמירות הנאשם ביחס למעשה (ע"פ 01/01/6823 בכיר נ' מדינת ישראל (25/03/2004)), הרקע לביצוע המעשה ועוד.

198. במקורה הנוכחי, אין צורך לבחון את כל היסודות. אין חולק כי היסוד העובדתי, גרים מותו של המנוח, הוכח - שכן המנוח מצא את מותו כתוצאה מהיר. לצורך יסוד ההכמה די בכך שהוכח כי הנאשם הגיע לזרת הירוי כשהוא עוטה כיסוי על פניו, ומחזק בידו אקדח.ocr מטלווה התכנון המוקדם, והנסעה עם עמאר שהביא את הנאשם לזרת הירוי.

מראיות ברור כי המנוח ראמى ישב בבית הקפה עם חברו דיאב זאיט, ولكن לאקדמה כל התగורות מצדיו, מכאן שגם יסוד היעדר הקיינטור הוכח.

199. ב מרבית תיקי הרצח המחלוקת מתמקדת בסוד ההחלטה להמית. גם יסוד זה התקיים במקורה שבפניינו. מי שמניע לזרת הירוי כשהוא מכסה את פניו, מתקרוב לקורבן ווירה מספר רב של קליעים לכיוונו, מעיד על עצמו כי החלטת להמית את קורבנו. על כן, התקיימו גם כל יסודות עבירות הרצח בכוונה תחילתה.

200. למען הסדר הטוב יציין, גם אם הדבר ברור מalto, כי מאחר שעבירות הרצח בוצעה באמצעות אקדח, יש להרשיע את הנאשם גם בעבירה בנשך שיוסה לו, עבירה לפי סעיף 144(א) ו-(ב), ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

חבלה חמורה בנסיבות חמירות

201. הנאשם הואשם גם בגרימת חבלה חמורה בנסיבות חמירות, עבירה לפי סעיף 333 ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין. בעניין זה לא הועלו טענות, ודומה כי אין חולק שרייל'י אדם מסכן את הציבור ומהויה נסיבה חממיתה (ראו בש"פ 514/87 מדינת ישראל נ' בן דוד פרח, פ"ד מא(4) 769, 798 (1987), ע"פ 6520/14 בוקאי נ' מדינת ישראל (30/04/2015)). יחד עם זאת, הפגיעה בגבר' זהה عمאל לא הייתה חמורה, אלא שטחית וחסית (כניסת ויציאת קליע ממותנה), והוא שוחררה לביתה עוד באותו הלילה (ראו ת/182). על כן, אני סבור כי יש להרשיע את הנאשם בעבירות פצעה בנסיבות חמירות, עבירה לפי סעיפים 334 ו- 335 לחוק העונשין.

שיפוש מהלכי משפט

202. מקרה מובהק של שיפוש מהלכי משפט הוא העלמת ראיות (סעיף 244 לחוק העונשין). כפי שעהה מן האמור בפירות לעיל, הנאשם העלים ראיות במספר דרכים במטרה לטשטש כל קשר בין אירוע הירי במנוח לבינו. בכלל זה, דרש הנאשם מזיאט לשורף את החולצה שלו; דרש מחמאדה למסור את הנשק לחמודי, ואף דאג - באמצעות קרוביו משפחתו - להשמיד את מכשיריו ה- R.V.D. ממצליות האבטחה - הן מבית משפחת זיאיט והן מבית שכנו של מוחמד זיאיט. על כן יש להרשייע את הנאשם גם בעבירה זו שיוחסה לו בכתב האישום.

סוף דבר

203. כפי שפורט לעיל, שוכנעת כי הנאשם הוא שירה במנוח ראמי אסקנדר ז"ל, גרם למותו, וגרם לפציעתה של הגב' זהיה עמאש. שוכנעת כי הנאשם פעל מתוך כוונה תחילה לגרום למותו של המנוח. על כן, יצא לחברותי להרשייע את הנאשם בעבירות כדלקמן:

- (א) רצח בכוונה תחילה, עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין,
- (ב) פצעה בנسبות חמימות, עבירה לפי סעיפים 334 ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין,
- (ג) עבירות בנשך לפי סעיף 144(א) -(ב), ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין,
- (ד) שיפוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

**ר. סוקול, שופט
אב"ד**

השופטת תמר שרון נתנאל

1. אני מסכימה לחוות דעתו המקיפה של כבוד האב"ד, השופט סוקול, אשר סקר את העובדות והראיות, ולא אחזור עליהן. אבקש, רק, להוסיף מספר מילים.

2. הפסיפס הראייתי מצבע, בבירור על כך שהנ禀 הוא זה שירה במנוח, למות, ופגע גם בגב' זהיה עמאש. כפי שהראה והסביר כבוד האב"ד, חurf' שינוי הגרסאות והסתירות בדברי העדים, בחינת דבריהם, הן מתוכם והן לאור שאר הריאות, מצבעה על גרסת האמת בדברי העדים השונים.

3. עדותו של מוחמד זיאיט ז"ל באירוע, המכונה חמaeda, כמו גם מארג הריאות, בכללתו, מצבעים, לכואורה, על אפשרות של מעורבות של מוחמד זיאיט זיאיט ז"ל באירוע, לא רק לאחר מעשה, אלא גם לפני. עם זאת ברור, הן מעדותו של חמaeda והן מכלל הריאות, כי לא זיאיט היה זה שירה במנוח אלא הנאשם.

מעורבות של זיאיט באירוע (אם היה) מחייבת מענה לשאלות ותהיית רבות שהועלו על ידי הסגנור בסיכומו. כך, למשל, יש בה כדי להסביר מדוע הנאשם ברוח לחצרו של זיאיט, דזוקא ומדוע עזר לו זיאיט (באמצעות בנו מ')

להיפטר מהחולצה שלבש.

בכך טמונה הסברים נוספים לשינוי הגרסה של זאיט, להשמדת המצלמות וכן הסבר לעדותו של ודיע, על פייה מי שדבר עמו סמור לאחר האירוע היה **זאיט** ולא הנאשם. זאת - בנגד דבריו של זאיט לפיהם הוא חיג לodium ומסר את הטלפון שלו לנאים, על מנת שידבר עמו. לא מן הנמנע שזאיט לא אמראמת בעניין זה, ברצונו להרחיק עצמו משיחתו זו, בה כל הנראה "הזמן" דיב על מנת שישע את הנאשם מהמקום.

4. הסגנור טען, בסיכוןיו (מעמ' 1438 לפרו' ש' 21 עד עמ' 1440) כי אם הנאשם לקח חלק באירוע, ביחד עם אדם נוסף, לא ניתן להרשיע את הנאשם כאמור בכתב האישום, אשר אינו מפרט עובדה זו, שכן מדובר בעבודות אחרות ובUberה אחרת ולנאים לא ניתנה אפשרות ראייה להתגונן. לטענתו, אילו כתב האישום היה מתאר את מעורבותו של זאיט, היה הסגנור מכך את הגנת הנאשם באופן שונה (אייר - לא הסביר). לטענתו, חל על העניין סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי.

לא כך הדבר; עבודות כתב האישום הוכחו, במלואן. המשימה איננה מבקשת להרשיע את הנאשם על בסיס עבודות נוספות בכתב האישום, או בעבורות אחרות מללה הכתובות בכתב האישום. גם אם הירי בראמי תוכנן על ידי הנאשם זאיט ייחידי (וכאמור - אין כל צורך שנקבע זאת), אין בכך כדי לשנות את העבודות המיוחסות לנאים בכתב האישום, הינו - שה הנאשם הגיע לבית הקפה וירה במנוח ובועברת האורת. לפיכך, אין עסקין במצב עליון חל סעיף 184 לחסד"פ.

גם אם זאיט איננו "עובד אורח תמים", כלשון הסגנור, אין הדבר משנה את העבודות הרלבנטיות לגבו הנאשם ואין כל בסיס לטענה, כי נפגעה הגנתו של הנאשם.

5. סופו של דבר, אף אני שוכנעתי, כי אשמהו של הנאשם הוכחה מעבר לספק סביר וכי יש להרשיע את הנאשם בעבורות אשר פורטו בחווות דעתו של כבוד האב"ד.

ת. שרון-נתנאל, שופט

השופט רונית בש

אני מסכימה עם האמור בחווות דעתו המפורטת של חברי, כב' האב"ד, השופט סוקול, ומצטרפת להערותיה של חברותי, השופטת תמר שרון נתנאל.

התצרף הראיתי בתיק זה מוביל למסקנה אחת ויחידה ולפיה הוכח ע"י המאשימה, מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם ביצע את העבירות, כאמור בחווות דעתו של השופט סוקול, ולפיכך יש להרשיעו בגין.

ר. בש, שופט

אשר על כן הוחלט להרשיע את הנאשם, רג'י ג'ורבן בעבירות כمف躬ט בפסקה 203 לפסק דיןו של השופט סוקול.

ניתנה היום, י"א איר תשע"ח, 26 אפריל 2018, במעמד הצדדים.

ת. שרון-נתנאל, שופט

ר. בש, שופט

ר. סוקול, שופט

אב"ד